

«Бектілді»

2025 жылы «____» _____

Жалғыз құрылтайшының шешімімен

**«Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушының, нұсқаушының,
мұғалімнің) кәсіби құзыреттілігін дамыту»**

біліктілікті арттыру курсының

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы

2025

1. Жалпы ережелер

1. Қазақ және орыс тілдерінде оқытатын жалпы орта білім беру ұйымдары педагогтерінің біліктілігін арттыру курсы бойынша дене шынықтыру пәнінің педагогтеріне арналған **«Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушының, нұсқаушының, мұғалімнің) кәсіби құзыреттілігін дамыту»** білім беру бағдарламасы (әрі қарай – Бағдарлама).

2. Бағдарлама дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық педагогикалық денсаулық сақтау технологияларын пайдалана отырып, жаттықтырушылардың, нұсқаушылардың және дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған. Бұл бағдарлама дене шынықтыру мамандарының дағдыларын жетілдіруге, оқытудың заманауи тәсілдерін қолдануға, қатысушылардың денсаулығын сақтауға және нығайтуға баса назар аударуға бағытталғанын білдіреді. Бағдарлама дене шынықтыру мен спортпен шұғылдану сапасын арттыруға және мамандардың кәсібилігін дамытуға ықпал етеді.

3. **Негізгі мақсат** – оқыту сапасын арттыру, білім беру процесіне заманауи әдістер мен технологияларды енгізу, сондай-ақ кәсіби стандарттар талаптарына сәйкестігі. Дене шынықтыру педагогтерінің жаттықтырушылардың және нұсқаушылардың кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру.

Жалпы орта білім беру ұйымдарында дене шынықтыруды сапалы оқыту педагогтің қалыптасқан кәсіби біліміне, іскерліктері мен дағдыларына байланысты.

4. Біліктілікті арттыру бағдарламаларының негізгі бағыттары:
Дене шынықтыруды оқытудың заманауи әдістері:

Сабақтарды ұйымдастырудың, ойын және бәсекелестік әдістерді, Денсаулық сақтау технологияларын қолданудың жаңа тәсілдері туралы білімді жаңарту.

Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар:

Заманауи спорттық тренажерларды, жабдықтарды, дене шынықтыру дайындық мониторингіне арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді зерделеу.

Дене шынықтыру-спорт жұмысын ұйымдастыру:

Сабақ жоспарларын әзірлеу, жарыстарға дайындық, денсаулық мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс.

Дене шынықтыру саласындағы білім беру мазмұны:

Нормативтік құжаттарды, білім беру стандарттарын, оқу нәтижелеріне қойылатын талаптарды зерделеу. Алғашқы медициналық көмек көрсету мен қауіпсіздік ережесін сақтау туралы ақпарат беру (теориялық білім беру). Дене шынықтыру сабақтарында жарақаттар мен жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету дағдыларын меңгеру.

Дене тәрбиесі психологиясы:

Спорт психологиясын, оқушылардың мотивациясын, балалар мен жасөспірімдердің даму ерекшеліктерін зерделеу.

5. Бағдарлама Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығымен бекітілген педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту Қағидаларына сәйкес әзірленді.

6. Бағдарламаны педагогтердің біліктілігін арттыру ұйымдары Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын ескере отырып әзірленді.

5. Біліктілікті арттыру нысандары:

Қысқа мерзімді курстар (72 академиялық сағат): нақты тақырыпты немесе әдістемені зерделеуге, дене шынықтыру саласындағы инновациялық педагогикалық денсаулық сақтау технологияларын қолдана отырып, дене шынықтыру педагогінің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған.

Ұзақ мерзімді курстар (108 академиялық сағат): Дене тәрбиесінің әртүрлі аспектілерін тереңірек зерделеу, оқыту сапасын арттыру, білім беру процесіне заманауи әдістер мен технологияларды енгізу, сондай-ақ кәсіби стандарттардың талаптарына сәйкестігі қамтамасыз етіледі. Педагогтерге басқа білім беру мекемелерінде немесе спорттық ұйымдарда жұмыс істей отырып, жаңа әдістер мен технологияларды іс жүзінде игеруге мүмкіндік береді.

Семинарлар мен конференциялар:

Әріптестермен тәжірибе алмасуға, дене шынықтыру және спорт саласындағы жаңа әзірлемелер мен үрдістер туралы білуге мүмкіндік береді.

2. Глоссарий

Осы Бағдарламада мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) біліктілік – тиісті кәсіби қызмет түрі шеңберінде жұмыстарды орындау үшін қажетті кәсіби білім, іскерлік, дағды және жұмыс тәжірибесінің жиынтығы;

2) курстан кейінгі мониторинг – педагогикалық практиканың нақты жай-күйін курс бағдарламасының күтілетін нәтижелерімен салыстыру мақсатында сертификатталған педагогтердің курстан кейінгі қызметін, оның ішінде қашықтық режимінде бақылау және бағалау жүйесі;

3) қорытынды бағалау – қысқа мерзімді біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының талаптарына сәйкес педагогтің біліктілік деңгейі мен құзыреттілігін растау рәсімі;

4) педагогтердің біліктілігін арттыру – оқыту мен оқыту сапасын арттыру үшін жаңа білім алуға, сондай-ақ бұрын алған кәсіби білімдерін, біліктерін, дағдылары мен құзыреттерін қолдауға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқыту нысаны;

5) педагогтердің біліктілігін арттыру ұйымы – үздіксіз білім беру жүйесінде педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйым;

6) педагог қызметін курстан кейін қолдау – педагогтің кәсіптік құзыреттілігін оның курстан кейінгі қызметін үздіксіз мониторингтеу және әдістемелік, консультациялық көмек көрсету арқылы дамытуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жүйесі;

7) сертификат – кәсіптік оқытудың нақты тақырыбы, нысаны, мазмұны мен ұзақтығы бойынша қысқа және ұзақ мерзімді біліктілікті арттыру курстарының қорытындылары бойынша берілетін құжат;

8) сертификатталған тренер – тренерлерді даярлау бағдарламасы бойынша оқудан өткен және біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламаларын іске асыратын адам;

10) сырттай қорытынды бағалау – ұзақ мерзімді біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының талаптарына сәйкес педагогтің біліктілік деңгейін және құзыреттілігін растау рәсімі;

11) тыңдаушы – біліктілікті арттыру курсынан өтуші адам;

12) білім беру мониторингі – білім беру процестерін жүзеге асырудың жай-күйін және нәтижелері мен шарттары өзгеруінің серпінін, білім алушылар контингентін, білім беру ұйымдары желісін, сондай-ақ олардың қызметі жетістіктерінің рейтингілік көрсеткіштерін жүйелі түрде байқау, талдау, бағалау және болжау;

13) білім беру құндылықтары – білім беру мазмұнын айқындау үшін негіз болатын, білім алушының тұлғасын қалыптастыруда жетекші фактор болып табылатын оқу мақсаттарының жүйесін құрудағы бағдарлар;

14) білім беру сапасы – білім беру жүйесін сипаттайтын және нақты қол жеткізуге болатын білім беру нәтижелерінің, білім беру жүйесінің жұмыс істеу шарттарының нормативтік талаптарға, әлеуметтік және тұлғалық межелерге сәйкестік дәрежесін көрсететін көрсеткіштер жиынтығы;

15) инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білім алуға тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау;

16) сабақтан тыс іс-әрекет – білім беру ұйымындағы біртұтас оқу-тәрбие процесінің құраушы бөлігі, үлгілік оқу жоспарында айқындалған оқу жүктемесінен тыс іске асырылатын білім алушылардың бос уақытын ұйымдастыру нысандарының бірі;

17) үлгілік оқу жоспары – оқу пәндерінің тізбесін регламенттейтін және тиісті білім беру деңгейінің оқу жүктемесінің инварианттық және вариативтік компоненттерінің көлемін айқындайтын құжат;

18) элективті курс – білім алушылардың таңдауы бойынша курс, білім алушылардың білім дайындығын кеңейтуге бағытталған оқу жоспарының вариативтік компонентінің құрамдас бөлігі;

19) оқу жүктемесінің ең жоғары көлемі – үлгілік оқу жоспарының инварианттық және вариативтік (мектеп және оқушы) компоненттеріндегі оқу пәндерінің мазмұнын меңгеру үшін қажетті және негізгі орта білім беру деңгейлері мен оқу жылдары бойынша белгіленген оқу уақытының көлемі;

20) оқытудан күтілетін нәтижелер – оқыту процесі аяқталғанда білім алушының нені біліп, түсініп, көрсете алатынын сипаттайтын құзыреттіліктер жиынтығы, оның ішінде білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері ескеріледі;

21) ерекше білім беру қажеттіліктері – денсаулығына байланысты білім алуда тұрақты немесе уақытша қиындық көріп жүрген, арнайы, жалпы білім беретін оқу бағдарламалары мен қосымша білім беру бағдарламаларына мұқтаж балалардың қажеттіліктері;

22) дене шынықтыру даярлығы – адамның дене шынығуы қасиеттерін тәрбиелеуге және функционалдық мүмкіндіктерін дамытуға бағытталған педагогикалық процесс;

23) дене тәрбиесі – дені сау, дене бітімі және рухани жағынан жетілген өскелең ұрпақты қалыптастыруға бағытталған педагогикалық процесс;

24) дене шынықтыру – мәдениеттің құрамдас бөлігі, адамның дене бітімін және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту, дене тәрбиесі мен дене бітімін

дамыту арқылы оның қозғалыс белсенділігін жетілдіру және саламатты өмір салтын қалыптастыру, әлеуметтік бейімдеу мақсатында қоғам жасайтын және пайдаланатын рухани және материалдық құндылықтар жиынтығын білдіретін әлеуметтік қызмет саласы;

25) дене шынықтыру және спорт жөніндегі әдіскер (бұдан әрі – әдіскер) – кәсіптік білімі бар, оқу-жаттығу процесін әдістемелік қамтамасыз етуді және оған басшылық жасауды, дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық іс-шараларды өткізуді жүзеге асыратын жеке адам;

26) дене шынықтыру және спорт жүйесі – халыққа дене тәрбиесін беру және дене шынықтыру мен спортты дамыту мақсатындағы қызметті жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалардың жиынтығы;

27) дене шынықтыру және спорт саласындағы маман – дене шынықтыру және спорт саласындағы қызметті жүзеге асыратын жеке адам;

28) бейімдік дене шынықтыру және спорт – мүгедектерді оңалтуға және қалыпты әлеуметтік ортаға бейімдеуге, олардың толыққанды өмірді сезінуіне кедергі келтіретін психологиялық тосқауылдарды еңсеруіне, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік дамуына өзінің жеке үлес қосуының қажеттігін сезінуіне бағытталған спорттық-сауықтыру сипатындағы шаралар кешені;

29) бұқаралық спорт – халық арасында дене шынықтыруды дамытуға ықпал ететін спорт қозғалысы;

30) спорт түрі – жаттығу ортасы, жарыстастық қызметіндегі дене шынықтыру жаттығуларының немесе интеллектуалдық қабілеттердің жиынтығы және жарыстар қағидалары айырым белгілері болып табылатын спорттың құрамдас бөлігі;

31) спорттық-бұқаралық іс-шаралар – адамның дене бітімін және зияткерлік қабілеттерін дамытуға, саламатты өмір салтын насихаттауға бағытталған, спорт құрылыстары мен объектілерінде, сондай-ақ спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған ашық жерлерде өткізілетін, осы іс-шараларда екі жүз және одан көп көрерменнің бір мезгілде болуы көзделетін іс-шаралар;

32) ұлттық спорт түрлері – жарыспалы әрекет нысанында тарихи түрде қалыптасқан және өзіне тән дене шынықтыру жаттығуларын және дене шынықтыру белсенділігі ұйымдастырылуының өзіндік қағидалары мен тәсілдері бар халық ойындарын білдіретін спорт түрлері;

33) балалар мен жасөспірімдерге арналған спорт секциясы – жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы немесе дене шынықтыру және спорт жөніндегі нұсқаушы өткізетін, тұрақты негізде ұйымдастырылатын, балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын нығайтуға және спорттық қабілеттерін дамытуға арналған сабақ;

34) дене шынықтыру және спорт жөніндегі нұсқаушы – кәсіптік білімі бар, оқу-жаттығу процесін практикалық қамтамасыз етуді, дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын, оның ішінде бейімдік дене шынықтыруды және спортты жүргізуді жүзеге асыратын жеке тұлға;

35) жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы – спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыны даярлаудың оқу-жаттығу процесін және оның сайыс әрекетіне басшылықты жүзеге асыратын жеке тұлға;

36) жеке жаттықтырушы – спортшыны спорт түрі бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық командасынан тыс болған кезеңінде оның жеке-дара даярлау жоспарын орындауына бағытталған даярлауды (кемінде үш жыл) жүзеге асыратын жаттықтырушы;

37) дене шынықтыру-сауықтыру және спорт ғимараттары – жеке адамдардың дене жаттығуларымен, спортпен айналысуына және спорттық іс-шараларды өткізуге арналған, арнайы жабдықталған (соның ішінде спорттық мүкаммалмен) объектілер (алаңдар, үйлер, ғимараттар);

38) мектептегі спорттық лига – мақсаты мектеп спортын кеңінен таратуға және бір немесе бірнеше спорт түрін дамытуға жәрдемдесу, мектеп оқушыларымен спорттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу болып табылатын мектеп оқушылары арасындағы спорттық қозғалыс;

39) мектеп спорты – бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беретін білім беру ұйымдарында білім алушылардың дене тәрбиесіне, оларды спорттық іс-шараларға қатысуға даярлауға бағытталған дене шынықтыру мен спорттың бір бөлігі;

40) оқу жүктемесінің инварианттық компоненті – білім беру ұйымдарының типіне, түріне және меншік нысанына, сондай-ақ оқыту тіліне қарамастан барлық білім алушылар оқып білуге міндетті оқу пәндерін айқындайтын үлгілік оқу жоспарының құрамдас компоненті;

41) оқу жүктемесінің вариативтік компоненті – білім алушылардың білімге деген қажеттіліктеріне сәйкес білім беру ұйымы айқындайтын үлгілік оқу жоспарының құрамдас компоненті;

42) бағалау – әзірленген критерийлер негізінде білім алушылардың нақты қол жеткізген оқу нәтижелерін оқудан күтілетін нәтижелермен салыстыру процесі;

43) бағалау критерийлері – білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға негіз болатын нақты өлшеуіштер;

44) педагог – педагогтік немесе тиісті бейіні бойынша өзге де кәсіптік білімі бар және білім алушыларды және (немесе) тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу, білім беру қызметін әдістемелік қолдау немесе ұйымдастыру бойынша педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыратын адам;

45) педагогтік әдеп – педагогтердің Қазақстан Республикасының педагог мәртебесі туралы заңнамасында белгіленген мінез-құлық нормалары;

46) педагогтік әдеп жөніндегі кеңес – білім беру ұйымында құрылатын, педагогтердің педагогтік әдепті сақтау мәселелерін қарайтын алқалы орган;

47) тәлімгерлік – педагогтің орта білім беру ұйымында педагогтің кәсіптік қызметіне алғаш рет кіріскен адамға кәсіптік бейімделуіне практикалық көмек көрсету жөніндегі қызметі;

48) әдістеме – белгілі бір мақсатқа жету жолы; кез келген жұмыстың мақсатқа сай әрекет ету тәсілдерінің жиынтығы; оқытудың, оқу іс-әрекетін жүзеге асырудың заңдылықтарын, ережелерін, әдістері мен тәсілдерін зерттейтін педагогика ғылымының саласы;

49) педагогикалық технология – бұл педагогикалық әрекеттер табысына кепіл болардай қатқыл ғылыми жоба, сол жобаның дәл жаңғырып іске асуы;

50) білім беру қызметі – білім беру субъектілерінің мақсатты, педагогтік негізделген, дәйекті өзара іс-қимылы барысында жеке адамды оқыту, дамыту және тәрбиелеу міндеттері шешілетін процесс.

3. «Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушының, нұсқаушының, мұғалімнің) кәсіби құзыреттілігін дамыту» бағдарламасының тақырыптары

№	Модуль	Мазмұны
1	1 Модуль Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету	Бірінші модульде тәрбие-білім беру қызметін ұйымдастыру және жүргізу үшін қажетті құқықтық негіздер мен ғылыми-әдістемелік ресурстарды қамтиды. Ол білім беру бағдарламаларын сапалы іске асыруды қамтамасыз ететін заңдарды, нормативтік актілерді, сондай-ақ әдістемелік әзірлемелерді зерттеуді қамтиды. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету: білім беру саласын реттейтін заңдарды, қаулыларды, бұйрықтарды, нұсқаулықтарды және басқа құжаттарды, сондай-ақ білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін зерделеу. Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету: білім берудің заманауи ғылыми тәсілдерін, әдістемелерін, технологияларын, білім беру қызметін тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін дидактикалық материалдарды зерттеу. Бұл модуль білім беру процесін түсіну мен жүзеге асырудың негізі болып табылады, оның құқықтық және ғылыми-әдістемелік негізін қамтамасыз етеді.

		1.1 Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы. «Педагог» кәсіптік стандарты. Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы «Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы» 1.2 Жалпы орта білім беру ұйымдарында «Дене шынықтыру» пәнін оқыту саласындағы нормативтік құқықтық құжаттар. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары; «Дене шынықтыру» пәні бойынша Үлгілік оқу жоспары мен бағдарламалары
2	2 модуль Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері	Екінші модуль, дене шынықтыру саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздерін зерттеуге арналған. Бұл модульде психологиялық және педагогикалық принциптердің дене тәрбиесі мен спорт процесіне қалай әсер ететінін қарастырылады. Бұл модуль адамның психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру саласындағы оқыту мен тәрбиелеу процесін тиімді басқару және ұйымдастыру үшін қажетті білім мен дағдыларды қамтамасыз етеді. Осы модульді зерделеу кезінде педагог білім беру процесінде білім алушылармен психологиялық-педагогикалық өзара іс-қимылдың жаңа әдістерімен танысады; өзара іс-қимыл теориясы саласындағы түсінік жетілдіріледі, әлеуметтік-психологиялық және коммуникативтік құзыреттілік кеңейтіледі

2.1 Модульдің негізгі аспектілері.

Дене тәрбиесі және спорт психологиясы:

Адамның физикалық белсенділік процесінде пайда болатын психикалық процестерді, соның ішінде оқуды, жаттығуды және бәсекелестікті зерттеу.

Дене тәрбиесі психологиясы: спорт психологиясын, оқушылардың мотивациясын, балалар мен жасөспірімдердің даму ерекшеліктерін зерттеу.

Когнитивті процестер және қозғалыс белсенділігі. Таным және сана. Буллинг (қорқыту) мен кибербуллингтің алдын алу – салауатты психологиялық климат құру

2.2 Тұлғаның психологиялық ерекшеліктері:

Білім алушылардың, жаттықтырушылардың және дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің басқа қатысушыларының жеке психологиялық сипаттамаларын талдау.

Спорттық іс-әрекеттің психологиялық аспектілері:

Спорттық көрсеткіштерге әсер ететін психологиялық факторларды, сондай-ақ спорттың психологиялық және физикалық күйге әсерін қарастыру.

Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы.

Даму психологиясының жалпы түсініктері. Ерекше қажеттіліктері бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау

2.3 Психологиялық-педагогикалық әсер ету әдістері:

Дене шынықтыру саласында жеке тұлғаны оқытуды, тәрбиелеуді және дамытуды оңтайландыруға бағытталған әртүрлі әдістер мен тәсілдерді зерттеу.

Білім беру процесінде психологияның рөлі:

Дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің тиімділігін арттыру үшін психологиялық білімді қалай қолдануға болатындығын талдау.

Спорт және дене шынықтыру психологиясының негіздері.

Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың дара және жеке ерекшеліктерін есепке алу. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың танымдық, мотивациялық және эмоционалды-ерікті салаларын дамыту. Қорқытудың (Буллинг) алдын-алу – салауатты психологиялық климат құру

3	3 модуль педагогикалық шарттар дене шынықтыру мұғалімінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамыту. Д е н е ш ы н ы қ т ы р у ж әне с п ор т, д е н е б е л с е н д і л і г і с а л а с ы н д а ғы и н н о в а ц и я л ы қ т е х н о л о г и я л а р	Үшінші модуль дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық жағдайларына және дене шынықтыру мен спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологияларға арналған. Бұл модуль дене шынықтыру саласындағы мұғалімдердің кәсіби өсуіне жағдай жасауды қарастырады, сонымен қатар әртүрлі жас топтарымен және әртүрлі жағдайларда қолдануға болатын заманауи әдістер мен технологиялармен таныстырады. Біліктілікті арттыру шеңберінде білім беру процесінің тиімділігі мен сапасын мазмұнды арттыратын педагогикалық жағдайлар дене шынықтыру педагогінің кәсіби әлеуетін дамытудың басым факторы болып табылады 3.1 Кәсіби құзыреттілікті дамытудың педагогикалық шарттары: Дене шынықтыру және спорт контекстіндегі «Кәсіби құзыреттілік» ұғымын анықтау. Педагогтің кәсіби құзыреттілігін дамытуға әсер ететін факторларды анықтау. 3.2 Құзыреттерді табысты дамыту үшін қажетті педагогикалық жағдайларды қарастыру: Біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау. Тәлімгерлікті және әдістемелік қолдауды ұйымдастыру. Педагогтер арасында тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау. Білім беру процесіне инновациялық технологияларды енгізу. Зерттеу дағдылары мен сыни ойлауды дамыту. Өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі жетілдіру мотивациясын қалыптастыру. 3.3 Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер. Сабақтарды ұйымдастырудың, ойын және бәсекелестік әдістерді қолданудың жаңа тәсілдері туралы білім мамұнын жаңарту. 3.4 Дене шынықтыру және спорт саласындағы жаңа әдістемелерді, технологияларды, ғылыми зерттеулерді белсенді зерделеу, кәсіби қауымдастықтарға қатысу. Кәсіби құзыреттілік деңгейін бағалау, күшті және әлсіз жақтарын анықтау, одан әрі даму бағыттарын анықтау.
---	--	---

3.5 Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялар:

Заманауи білім беру технологияларына шолу:

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ).

Қашықтықтан оқыту технологиялары.

Ойын технологиясы.

Денсаулық сақтау технологиялары.

Дене шынықтыру пәнін оқытудағы құндылықтарға бағытталған ұстаным – ұйымдастыру әдістері, іске асыру, нәтижелерге қол жеткізу және оқу қызметінде пайдалану.

Спорт түрлері бойынша ережелер.

Жобалау қызметінің технологиялары.

Деңгейлік саралау технологиялары.

Бәсекеге қабілетті технологиялар.

Әр түрлі қызмет түрлерінде (сабақтар, жаттығулар, жарыстар) инновациялық технологияларды қолданудың нақты мысалдарын қарастыру.

Білім беру процесінде инновациялық технологияларды қолдану тиімділігін талдау.

Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологияларды дамыту перспективаларын талқылау.

3.6 Дене белсенділігі:

«Физикалық белсенділік» ұғымын және оның адам өміріндегі рөлін қарастыру.

Физикалық белсенділіктің әртүрлі түрлерін және олардың денсаулыққа әсерін зерттеу.

Физикалық белсенділікке ынталандыру әдістері.

Жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру және өткізу бойынша ұсыныстар әзірлеу

Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану

3.7 Педагогтердің кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру.

Білім алушылардың дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға деген ынтасын арттыру.

Дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары. Педагогикалық мәселе ретінде дене шынықтыру мұғалімдері мен спорт жаттықтырушыларының педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану бойынша біліктілікті арттыру курсына оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

		3.8 Білім алушының білімін, іскерлігі мен дағдыларын арттыру арқылы дене дайындығын дамыту және ұлттық спортқа қызығушылықты қалыптастыру. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Критериалды бағалау жүйесі, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау құралдары және оқытудың белсенді әдістерін пайдалану жағдайында оқыту тиімділігінің мониторингі
		3.9 Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Дене шынықтыру сабақтарында денсаулық сақтау технологиялары
		3.10 Денсаулық сақтау технологиялары: оқушылардың дене белсенділігін бақылау және әл-ауқатын бағалау үшін жүрек соғу жиілігін өлшегіштерді, педометрлерді, ақылды сағаттарды пайдалану, электрондық денсаулық күнделіктерін жасау. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды сақтай отырып, мәдени әртүрлілікке ашықтықты көрсету. Қазіргі заманғы спорттық тренажерларды, жабдықтарды, дене шынықтыру дайындығын мониторингілеуге арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді зерделеу
		3.11 Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін қолдана білу. Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері

4	Ерекше білім б е р у қажеттіліктері бар және денсаулығы ш е к т е у л і балаларға арналған дене шынықтырудағы заманауи технологиялар мен тәсілдер	Төртінші модуль Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі білім алушыларға арналған заманауи технологиялар модулі ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі балаларды қолдауға және оқытуға бағытталған технологияларды зерделеуге және қолдануға арналған. Бұл модуль білім беру процесін білім алушылардың осы санаты үшін қол жетімді, жекелендірілген және тиімді етуге көмектесетін әртүрлі құралдар мен әдістерді қарастырады. Заманауи технологиялар мен тәсілдер мүмкіндігі шектеулі балалардың толыққанды физикалық және психоәлеуметтік дамуына жағдай жасауға мүмкіндік береді, олардың қоғамға интеграциялануына және өмір сүру сапасын арттыруға ықпал етеді. Тыңдаушыларға инклюзивті білім беруді ұйымдастырудағы заманауи тәсілдерді тереңірек түсінуді қалыптастыру; ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың тұлғалық-бағдарланған өзара іс-қимылының психологиялық проблемаларын, сондай-ақ педагогтердің өзара іс-қимылын ұйымдастыру әдістерін, ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі балаларға білім беру технологияларын ашу маңызды 4.1 Ерекше білім беру қажеттіліктері: ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі әртүрлі түрлерін, олардың сипаттамаларын зерттеу, сондай-ақ мұндай білім алушылардың қандай нақты білім беру қажеттіліктері туындайтынын түсіну. Сабақ жоспарларын әзірлеу, жарыстарға дайындық, мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс. Инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары
---	---	--

4.2 Инклюзивті білім беру:

Мүмкіндігі шектеулі балалар қажетті қолдау мен бейімделуді ала отырып, құрдастарымен бірге оқитын жағдайлар жасау.

Көп деңгейлі оқыту технологиялары:

Балалардың әртүрлі дайындық деңгейлері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, тапсырмалар мен жаттығуларды әзірлеу.

Түзету-дамыту технологиялары:

Мүгедектікке байланысты бұзушылықтарды түзетуге және өтеуге бағытталған әдістер мен әдістер.

Денсаулық сақтау технологиялары:

Мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, денсаулықты нығайтуға және аурулардың алдын алуға бағытталған жаттығулар мен белсенділік.

Мектептегі дене шынықтыру сауықтыру түрлерінің сипаттамасы. Көру қабілеті бұзылған, семіздікке шалдыққан оқушылардың дене тәрбиесі

4.3 Ойын технологиясы:

Мотивацияны арттыру, моториканы дамыту және әлеуметтік бейімделу үшін ойындар мен ойын элементтерін пайдалану.

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ):

Оқу және дамыту үшін интерактивті тақталарды, тренажерлерді, арнайы бағдарламалар мен қосымшаларды қолдану.

4.4 Бейімделетін спорттық құрылғылар мен жабдықтар:

Мүмкіндігі шектеулі балаларға бейімделген арнайы тренажерларды, доптарды, ракеткаларды және басқа жабдықтарды пайдалану.

Ерекше білім беру қажеттіліктері (ЕБҚ) бар мектеп оқушыларының дене тәрбиесі: психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппаратының бұзылуы

4.5 Жеке көзқарас:

Әр баланың ерекшеліктерін, оның мүмкіндіктерін, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескеру қажет.

Ата-аналармен және мамандармен ынтымақтастық:

Ата-аналармен, психологтармен, логопедтермен және мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істейтін басқа мамандармен тиімді қарым-қатынас.

Оң мотивация және қолдау:

Табыс атмосферасын құру, жетістіктерді ынталандыру және балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру

5	«Дене шынықтыру» пәні бойынша ІТ құзыреттілік	«Дене шынықтыру» пәні шеңберіндегі «ІТ-құзыреттілік» бесінші модулі ақпараттық технологиялардың дене тәрбиесі мен даму процесіне интеграциялануын білдіреді. Бұған оқыту, жаттығу, физикалық белсенділікті бақылау және нәтижелерді бағалау үшін әртүрлі сандық құралдар мен ресурстарды пайдалану кіреді. Осылайша, дене шынықтырудағы «ІТ-құзыреттілік» модулі білім алушыларды өздерінің физикалық жағдайын жақсарту үшін заманауи цифрлық технологияларды пайдалануға дайындауға, сондай-ақ дене шынықтыру саласындағы оқу процесі мен білім беру тәжірибесінің тиімділігін арттыруға бағытталған 5.1 Педагогтердің оқу-тәрбие жұмысында заманауи технологияларды қолданудағы құзыреттілік деңгейін арттыру және жеке кәсіби қызметін жетілдіру. Ақпараттық-коммуникативтік технологияны пайдалану. Мобильді қосымшалар мен онлайн платформалар: физикалық белсенділікті, жүрек соғу жылдамдығын, калорияларды бақылауға арналған қосымшалар, сонымен қатар онлайн оқыту платформалары, тестілеу, және жарыстарды ұйымдастыру. 5.2 Сандық білім беру ресурстарын және виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне ресурстары, BilimLand және т.б.). Білім беру платформасымен, EGOV порталымен жұмыс және т. б. Педагогтердің ІТ - құзыреттілігі мен цифрлық сауаттылығын дамыту. Физикалық белсенділікті бақылау үшін қосымшаларды пайдалану: Білім алушылар өздерінің белсенділігін, жүрек соғу жиілігін, жүріп өткен қашықтықты және басқа параметрлерді бақылау үшін мобильді қосымшаларды немесе киілетін құрылғыларды пайдалана алады, бұл олардың үлгерімін бақылауға және сабаққа ынталандыруға көмектеседі. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі. ІТ қолдану мен дене шынықтырудың дәстүрлі түрлері арасындағы тепе-теңдікті сақтау Физикалық белсенділікті бақылау үшін мобильді қосымшалар мен киілетін құрылғыларды пайдалану: Ақылды сағаттар, фитнес-трекерлер және смартфон қосымшалары жүрек соғу жиілігін, қадамдар санын, жұмсалған калорияларды, ұйқының ұзақтығын және физикалық жағдайға байланысты басқа параметрлерді бақылауға мүмкіндік береді
---	---	--

		5.3 Денсаулық және дене шынықтыру жаттығулар туралы ақпаратты іздеу: білім алушылар жаттығулардың дұрыс орындалуы, дұрыс тамақтану, жарақаттанудың алдын алу және дене шынықтырудың басқа аспектілері туралы ақпаратты іздеу үшін интернетті пайдалана алады. Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Дене шынықтыру сабақтарында жасанды интеллектті енгізу: мүмкіндіктері мен перспективалары қолдану GPT-бот және FORA VISION нейро-платформасы, бұл дене шынықтыру сабақтарында теориялық және практикалық мәселелерді зерттеуге мүмкіндік береді.
6	Вариативті модуль	Вариативті Модульдер білім беру процесін икемді, қызықты және тиімді етуге мүмкіндік береді, сонымен қатар әр білім алушының әлеуетін толық жүзеге асыруға ықпал етеді. Модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері бар дене шынықтыру саласындағы мәселелерді қамтиды. Бағдарлама мазмұнын талдау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкестігін және олардың жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруды көздейді. Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс сауалнамасы барысында анықтайды.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері және күтілетін нәтижелері

4.1 Бағдарламаның мақсаты – кәсіби құзыреттілікті жетілдіру, педагогикалық қызметтің тиімділігін арттыру және оқыту мен оқу-жаттығу процесіне жана тәсілдерді игеру.

«Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамыту» – бұл дене шынықтыру және спорт саласындағы тиімді және заманауи педагогикалық қызмет үшін қажетті жаттықтырушылардың, нұсқаушылар мен дене шынықтыру педагогтерінің, білім, іскерліктер мен дағдылардың кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру, сондай-ақ тұрақты кәсіби даму мен өзін-өзі жетілдіруге дайындықты қалыптастыру.

4.2 Міндеттері:

- тыңдаушыларды дене тәрбиесі бойынша педагогикалық процесті жетілдіру мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз етумен таныстыру;
- дене шынықтыру педагогінің психологиялық-педагогикалық, когнитивтік, коммуникативтік құзыреттіліктері туралы білімдерін жетілдіру;

- дене шынықтыру сабақтарын жоспарлауға, білім алушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесіне бағытталған педагогикалық жағдайларды бағалау және талдау. Дене тәрбиесі мен жаттығудың заманауи әдістерін игеру және қолдану;

- бастауыш, негізгі, орта мектеп білім алушыларының дене дайындығын дамыту, қозғалыс дағдыларын оқыту әдістемесіне бағдарланған заманауи тәсілдерді қолдану саласындағы кәсіби білімді жетілдіру. Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану;

- білім алушылардың денсаулығы мен салауатты өмір салтын нығайтуға бағытталған инновациялық денсаулық сақтау педагогикалық технологияларының ерекшелігін ашу;

- спорттың бағдарламалық түрлері және оларды төрешілік ету ережелері бойынша оқу-жаттығу процесінің қазіргі заманғы әдістерінің кәсіби білімін жетілдіру;

- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін бейімделген дене шынықтырудың заманауи технологияларын зерделеу;

- дене тәрбиесі мен жаттығу процесіне қатысушыларды тарту және ынталандыру дағдыларын дамыту;

- қойылған мақсаттарға жету үшін дене шынықтырудың түрлі құралдарын (жаттығулар, ашық ойындар, спорттық іс-шаралар) пайдалануға үйрету;

- денсаулықты нығайтуға және дене дайындығын жақсартуға бағытталған дене шынықтыру және спорт сабақтарының тиімділігін арттыру;

- жаттықтырушылардың, нұсқаушылардың және дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби қызметі арқылы халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыруға жәрдемдесу;

- дене шынықтыру пәні саласында цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану құзыреттілігін кеңейту.

4.3. Курс аяқталғаннан кейін тыңдаушылар

біледі:

- дене тәрбиесі бойынша педагогтің білім беру қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық және ғылыми-әдістемелік құжаттарды;

- дене шынықтыру сабақтарын жоспарлауға бағытталған педагогикалық жағдайларды және дене қасиеттерін дамытудың әдістемелік негіздерін бағалау мен талдауды;

- дене шынықтыру сабақтарында қозғалыс әрекеттерін оқытудың және жетілдірудің жаңа тәсілдерін;

- спорттың бағдарламалық түрлері бойынша жарыс ережелерін;

- спорттың бағдарламалық түрлері бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістерін;

- бейімделген дене шынықтыру саласындағы инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттарын;

үйренеді:

- әлеуметтік және кәсіптік салада нормативтік-құқықтық құжаттарды пайдалануды;
- пәннің оқу-әдістемелік материалдары мен ресурстық қамтамасыз етілуін талдауды;
- дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегияларын қолдануды;
- оқу процесінде де, сабақтан тыс уақытта да спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау және өткізуді;
- білім алушылардың нозологиясына байланысты түзету жаттығуларының кешендерін қолдануды;
- дене шынықтыру бойынша оқу процесінде медиативтік және цифрлық технологияларды қолдануды.

меңгереді:

- дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегияларын қолдану дағдыларын;
- дене қасиеттерін дамыту және оқыту әдістерінің заманауи тәсілдерін;
- спорттың бағдарламалық түрлері бойынша мектеп жарыстарына төрешілік ету ережесін;
- білім алушылардың денсаулығы мен салауатты өмір салтына бағытталған денсаулық технологияларын;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың бейімделген дене шынықтыру құралдары мен әдістерін;
- дене шынықтыру педагог тұлғасының кәсіби өсуін тиімді іске асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін цифрлық технологияларды пайдалану дағдыларын.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

5.1 Бағдарламаның құрылымы

Бағдарлама 6 модульден тұрады:

- 1) Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету;
- 2) Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері;
- 3) Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық шарттары. Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар;
- 4) Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі білім алушыларды оқытудағы заманауи технологиялар мен тәсілдер;
- 5) «Дене шынықтыру» пәні бойынша ІТ құзыреттілік;
- 6) Вариативті модуль.

Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс сауалнамасы барысында анықтайды. Тыңдаушылардың қиындықтар туғызған мәселелерін талқылау және шешу. Тыңдаушылардың сапалы құрамына және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, бағдарлама мазмұнын саралау.

5.2 Бағдарлама мазмұны

1) Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету модульі

Бірінші модульде тәрбие-білім беру қызметін ұйымдастыру және жүргізу үшін қажетті құқықтық негіздер мен ғылыми-әдістемелік ресурстарды қамтиды. Ол білім беру бағдарламаларын сапалы іске асыруды қамтамасыз ететін заңдарды, нормативтік актілерді, сондай-ақ әдістемелік әзірлемелерді зерттеуді қамтиды. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету: білім беру саласын реттейтін заңдарды, қаулыларды, бұйрықтарды, нұсқаулықтарды және басқа құжаттарды, сондай-ақ білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін зерделеу. Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету: білім берудің заманауи ғылыми тәсілдерін, әдістемелерін, технологияларын, білім беру қызметін тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін дидактикалық материалдарды зерттеу.

Бұл модуль білім беру процесін түсіну мен жүзеге асырудың негізі болып табылады, оның құқықтық және ғылыми-әдістемелік негізін қамтамасыз етеді. Бұл модульде тыңдаушылар «Дене шынықтыру» пәнін зерделеу саласындағы мынадай ұлттық нормативтік құқықтық актілер туралы ақпарат алады: ҚР «Білім туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтыруларымен); ҚР «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен); ҚР «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен бекітілген «Білімді ұлт» сапалы білім беру» Ұлттық жобасына сәйкес тұлғаны ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде тәрбиелеу мен оқытуды қамтамасыз ету; ҚР БҒМ 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулармен); Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Педагог» кәсіптік стандарты. Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы «Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы»; «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы (өзгерістер мен толықтыруларымен); «Жалпы білім беретін ұйымдарға арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары және факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулармен); ҚР БҒМ 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарлары (өзгерістер мен толықтырулармен); ҚР Мәдениет және спорт министрінің «Ұлттық спорт

түрлерінің тізбесін бекіту туралы» 2021 жылғы 26 ақпандағы № 52 бұйрығы; «Мемлекеттік спорттық тапсырысты жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыру әдістемесін бекіту туралы» ҚР Мәдениет және спорт министрінің 2021 жылғы 27 сәуірдегі № 119 бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулармен); «Балалар мен жасөспірімдерге арналған спорт секцияларының рейтингін айқындау қағидаларын бекіту туралы» ҚР Мәдениет және спорт министрінің 2021 жылғы 27 сәуірдегі № 112 бұйрығы. Алғашқы медициналық көмек көрсету және қауіпсіздік ережелерін сақтау (теориялық білім беру) туралы ақпаратты зерделейді. Дене шынықтыру сабақтарында жарақаттар мен жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету дағдылары туралы ақпарат береді.

2) Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері модулі. Екінші модуль, дене шынықтыру саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздерін зерттеуге арналған. Бұл модульде психологиялық және педагогикалық принциптердің дене тәрбиесі мен спорт процесіне қалай әсер ететінін қарастырылады. Бұл модуль адамның психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру саласындағы оқыту мен тәрбиелеу процесін тиімді басқару және ұйымдастыру үшін қажетті білім мен дағдыларды қамтамасыз етеді.

Осы модульді зерделеу кезінде педагог білім беру процесінде білім алушылармен психологиялық-педагогикалық өзара іс-қимылдың жаңа әдістерімен танысады; өзара іс-қимыл теориясы саласындағы түсінік жетілдіріледі, әлеуметтік-психологиялық және коммуникативтік құзыреттілік кеңейтіледі. Білім алушылардың дамуының жас ерекшелігінің психологиялық заңдылықтары зерттеледі: даму психологиясының жалпы түсініктері; жас ерекшелігінің даму психологиясының негізгі категориялары; ерекше қажеттіліктері бар білім алушыларды психологиялық және педагогикалық қолдау; жас ерекшелігі психологиясының негізгі категорияларының сипаттамасы; жас ерекшелігінің психологиясындағы даму категориясы; жас ерекшелігі психологиясындағы оқыту категориясы; жас ерекшелігі психологиясының категориясы ретінде тәрбиелеу; категориялардың бір-бірімен байланысы; жас ерекшелігі психологиясының принциптері. Дене шынықтыру және спорт психологиясы.

Дене тәрбиесі және спорт психологиясы: адамның физикалық белсенділік процесінде пайда болатын психикалық процестерді, соның ішінде оқуды, жаттығуды және бәсекелестікті зерттеу. Дене тәрбиесі психологиясы: спорт психологиясын, оқушылардың мотивациясын, балалар мен жасөспірімдердің даму ерекшеліктерін зерттеу.

Тұлғаның психологиялық ерекшеліктері: Білім алушылардың, жаттықтырушылардың және дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің басқа қатысушыларының жеке психологиялық сипаттамаларын талдау.

Спорттық іс-әрекеттің психологиялық аспектілері: Спорттық көрсеткіштерге әсер ететін психологиялық факторларды, сондай-ақ спорттың психологиялық және физикалық күйге әсерін қарастыру.

Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы. Даму психологиясының жалпы түсініктері. Ерекше қажеттіліктері бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау. Педагогтің кәсіби қызметінде эмоционалды интеллект маңызды рөл атқарады. Осы модульді зерделеу барысында «Эмоционалды интеллект» анықтамасы, оның түрлері, құрылымы қарастырылады, сондай-ақ эмоционалды интеллект дамуының негізгі аспектілері, спорттың білім алушылардың эмоционалды интеллектіне әсері және дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің мәні зерттеледі.

Психологиялық-педагогикалық әсер ету әдістері: Дене шынықтыру саласында жеке тұлғаны оқытуды, тәрбиелеуді және дамытуды оңтайландыруға бағытталған әртүрлі әдістер мен тәсілдерді зерттеу. Білім беру процесінде психологияның рөлі: Дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің тиімділігін арттыру үшін психологиялық білімді қалай қолдануға болатындығын талдау.

Спорт және дене шынықтыру психологиясының негіздері. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың дара және жеке ерекшеліктерін есепке алу. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың танымдық, мотивациялық және эмоционалды-ерікті салаларын дамыту. Оқытудың және спорттық жетілдірудің психологиялық негіздері. Оқушыларды, спортшыны даярлау процесін шартты түрде оқыту мен жаттығуға бөлуге болады, дегенмен бұл біртұтас және ажырамас педагогикалық процесс. Тренинг – бұл алған білімдерін, дағдылары мен дағдыларын шоғырландыруға және жетілдіруге бағытталған дайындық кезеңі. Жаттығудың негізгі мазмұны – техникалық әдістерді, жеке және командалық тактикалық әрекеттерді жетілдіру, физикалық қасиеттерді, психикалық процестер мен функцияларды дамыту, моральдық және еріктік қасиеттерді тәрбиелеу. Жаттығудың негізгі міндеті – әдістерді жекелей және топтық тәсілдік қимылдарды жетілдіру, дене шынықтыру дағдыларын, психологиялық процестерде дамыту, адамгершілік және ерік-жігерді тәрбиелеу.

Буллингтің (қорқыту) алдын алу – салауатты психологиялық климат құру. Сыныпта қорқытуды анықтаудағы іс-қимыл алгоритмі, қорқыту құрбандары мен агрессорларға психологиялық және педагогикалық қолдау. Жасөспірімдермен жұмыс істеудің негізгі формасы – жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін және сындарлы өзара әрекеттесу дағдыларын дамытуға ықпал ететін тренинг элементтері бар практикалық сабақтар. Дене шынықтыру мен спорттағы қимылды үйрету мен жетілдірудің психикалық негіздері. Кез-келген салада білім алу, дағдыларды қалыптастыру және тәжірибе жинақтау танымдық процестер арқылы жүреді. Сонымен қатар, қозғалыс белсенділігін дамыту және жүзеге асыру психиканың когнитивті, психомоторлық және эмоционалды-ерікті салаларын жаңарту кезінде жүзеге асырылады. Сондықтан «Когнитивті

процестер және қозғалыс әрекеттері» тақырыбын зерттеу келесі мәселелерді ашады: әлемді тану және сана; таным психологиясы және қозғалыс әрекеттерін дамыту; адамның ақпаратты алуы және түрлендіруі; дене тәрбиесіндегі таным; адам іс-әрекетіндегі әрекет түрлері.

3) Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық шарттары. Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар модулі. Үшінші модуль, дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық жағдайларына және дене шынықтыру мен спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологияларға арналған. Бұл модуль дене шынықтыру саласындағы педагогтің кәсіби өсуіне жағдай жасауды қарастырады, сонымен қатар әртүрлі жас топтарымен және әртүрлі жағдайларда қолдануға болатын заманауи әдістер мен технологиялармен таныстырады.

Біліктілікті арттыру шеңберінде білім беру процесінің тиімділігі мен сапасын мазмұнды арттыратын педагогикалық жағдайлар дене шынықтыру педагогінің кәсіби әлеуетін дамытудың басым факторы болып табылады.

Бұл модуль білім беру және тәрбие жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсатын, міндеттерін және күтілетін нәтижелерін айқындайды. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметке дайындығын қалыптастырудың педагогикалық шарттарын анықтау, жылдық және күнделікті сабақты жоспарлау, спорт негіздері, спорттық дайындық пен спорт ұғымдарын түсіндіру қарастырылады.

Модуль педагогтің инновациялық және инклюзивті білім берудің нормативтік құқықтық базасын игеруіне, қолайлы психологиялық орта құруға, оқыту мақсатында ойындар мен өзара іс-қимылды пайдалануға, білім алушылардың білімін жақсарту мақсатында бағаларды пайдалануға педагогикалық тәсілдерді іріктеуге және білім алушыларға оқытудың жеке траекториясын жасауға көмектесуге бағытталған: Дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары; Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану; Кәсіби құзыреттілікті дамытудың педагогикалық шарттары; Құзыреттерді табысты дамыту үшін қажетті педагогикалық жағдайларды қарастыру; Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер; Дене шынықтыру және спорт саласындағы жаңа әдістемелерді, технологияларды, ғылыми зерттеулерді белсенді зерделеу, кәсіби қауымдастықтарға қатысу; Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялар мен Заманауи білім беру технологияларына шолу; Педагогтердің кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру; Денсаулық сақтау технологиялары, сонымен қатар қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері; Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері; Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері тақырыптарымен толықтырылған.

Модуль дене шынықтыруды оқытуда құндылыққа бағытталған тәсілді жүзеге асыруға бағытталған (білім беру, ұйымдастырушылық, нәтижелерге қол жеткізу және пайдалану әдістері). Қауіпсіздік ережелерін, дене шынықтыру сабақтарындағы жүктемені және оқушылардың қозғалыс белсенділігінің нормаларын зерттейді.

Тыңдаушылар оқу барысында оқу бағдарламасын түсінуге және дене шынықтыру сабағын жоспарлауға шоғырланады. Оқытудың заманауи әдістерін және жұмыстарды өзара бағалауды пайдалана отырып, қысқа мерзімді жоспар құру бойынша практикалық жұмыс жоспарланады.

Дене шынықтыру сабақтарында критериялды бағалау жүйесімен, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау құралдарымен және оқытудың белсенді әдістерін қолдану жағдайында оқыту тиімділігінің мониторингімен танысады. Бағалау критерийлері мен оларға арналған дискриптерлерді әзірлеу бойынша практикалық жұмыс жоспарланады. Сондай-ақ оқу процесінде спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу қағидалары, әдістері мен тәсілдері әзірленеді.

Дене шынықтыру сабақтарын жоспарлаудың жеке-командалық тәсілдері;. Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық тәжірибесінде медиативті технологияларды қолдану; Дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби өсуін өзін-өзі бағалау үшін тәжірибені жалпылау қарастырылған. Дене шынықтыру сабақтарындағы денсаулық сақтау технологиялары-әдіснама теориясы, терминдер мен ұғымдар, дене тәрбиесінің құралдары мен әдістерінің принциптері мәселелері қозғалады. Оқытудың заманауи технологиялары тек физикалық қасиеттерді ғана емес, сонымен қатар білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамытуға көмектеседі. Мұнда бастапқыда білім беру процесінің басқарылуына назар аударылады, бұл мақсаттар мен оларға жету жолдарының нақты берілуін болжайды.

Денсаулық сақтайтын білім беру технологиялары білім алушылардың денсаулығына әсер ету дәрежесі бойынша барлық технологиялардың ішіндегі ең маңыздысы болып табылады, өйткені олар білім алушылардың танымдық белсенділігінің жас ерекшеліктеріне, мотор мен статикалық жүктемелердің оңтайлы үйлесіміне, көрнекілікті пайдалануға және ақпарат берудің әртүрлі формаларының үйлесіміне негізделген.

Осы модульді зерделеу барысында тыңдаушылар қатысушылардың денсаулығына зиян келтірмейтін оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың тәсілдерімен, әдістерімен танысады, дене шынықтыру-сауықтыру технологияларының заманауи тәсілдерін зерделейді. Дене дайындығын бақылау үшін заманауи спорттық тренажерларды, жабдықтарды, бағдарламалық қамтамасыз етуді зерттейді.

Денсаулық сақтау технологияларын пайдалана отырып, қысқа мерзімді жоспар құру, оқытудың белсенді және интерактивті әдістерін пайдалану және жұмыстарды өзара бағалау бойынша практикалық жұмыс жоспарланады. Сондай-ақ, жалпы орта білім беру Үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес спорт түрлері бойынша оқытудың заманауи технологияларымен танысады және

практикада қолданады: волейбол, баскетбол, футбол, жеңіл атлетика, Ұлттық спорт түрлері, гимнастика, шаңғы/кросс/коньки дайындығы, қозғалыс (жетекші) ойындар. Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялар; Заманауи білім беру технологияларына шолу; Дене белсенділігі «Физикалық белсенділік» ұғымын және оның адам өміріндегі рөлін қарастырады.

Бұл модульде әдістеме теориясы, терминдер мен ұғымдар, дене тәрбиесі құралдары мен әдістерінің принциптері мәселелері қозғалады. Ақпараттық-коммуникативтік, ойын және денсаулық сақтау технологиялары оқу процесінде маңызды рөл атқарады. Жұмыс формалары мен әдістеріне байланысты арнайы білім беру мекемесіндегі денсаулық сақтау технологиялары әртүрлі формада болады. Осы модульді зерделеу барысында тыңдаушылар қатысушылардың денсаулығына зиян келтірмейтін оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың тәсілдерімен, әдістерімен танысады, дене шынықтыру-сауықтыру технологияларының заманауи тәсілдерін (шынықтыру, жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту, олар дене шынықтыру сабақтарында іске асырылады) зерделейді.

Жалпы орта білім берудің үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес: волейбол, баскетбол, футбол, жеңіл атлетика, ұлттық спорт түрлері, гимнастика, шаңғы/кросс/коньки даярлығы, жылжымалы (жетекші) ойындар спорт түрлері бойынша оқытудың заманауи технологияларын практикада қолдану жоспарланады. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтеріне арналған судьялық қызметтің ережелері мен тәсілдері. Тыңдаушылар үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес спорт түрлері бойынша ережелердегі өзгерістермен, жаңалықтармен, толықтырулармен танысады.

4) Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі білім алушыларды оқытудағы заманауи технологиялар модульінде: Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі білім алушыларға арналған заманауи технологиялар модулі ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі балаларды қолдауға және оқытуға бағытталған технологияларды зерделеуге және қолдануға арналған. Бұл модуль білім беру процесін білім алушылардың осы санаты үшін қол жетімді, жекелендірілген және тиімді етуге көмектесетін әртүрлі құралдар мен әдістерді қарастырады. Заманауи технологиялар мен тәсілдер мүмкіндігі шектеулі балалардың толыққанды физикалық және психоэлеуметтік дамуына жағдай жасауға мүмкіндік береді, олардың қоғамға интеграциялануына және өмір сүру сапасын арттыруға ықпал етеді. Тыңдаушыларға инклюзивті білім беруді ұйымдастырудағы заманауи тәсілдерді тереңірек түсінуді қалыптастыру; ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың тұлғалық-бағдарланған өзара іс-қимылының психологиялық проблемаларын, сондай-ақ педагогтердің өзара іс-қимылын ұйымдастыру әдістерін, ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі балаларға білім беру технологияларын ашу маңызды. Ерекше білім беру қажеттіліктері: ерекше білім беру қажеттіліктері

бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі әртүрлі түрлерін, олардың сипаттамаларын зерттеу, сондай-ақ мұндай білім алушылардың қандай нақты білім беру қажеттіліктері туындайтынын түсіну. Сабақ жоспарларын әзірлеу, жарыстарға дайындық, мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс. Инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары.

Инклюзивті білім беру: Мүмкіндігі шектеулі балалар қажетті қолдау мен бейімделуді ала отырып, құрдастарымен бірге оқитын жағдайлар жасау.

Көп деңгейлі оқыту технологиялары: Балалардың әртүрлі дайындық деңгейлері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, тапсырмалар мен жаттығуларды әзірлеу.

Түзету-дамыту технологиялары: Мүгедектікке байланысты бұзушылықтарды түзетуге және өтеуге бағытталған әдістер мен әдістер.

Денсаулық сақтау технологиялары: Мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, денсаулықты нығайтуға және аурулардың алдын алуға бағытталған жаттығулар мен белсенділік.

Ойын технологиясы: Мотивацияны арттыру, моториканы дамыту және әлеуметтік бейімделу үшін ойындар мен ойын элементтерін пайдалану.

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ): Оқу және дамыту үшін интерактивті тақталарды, тренажерлерді, арнайы бағдарламалар мен қосымшаларды қолдану. Жеке көзқарас: Әр баланың ерекшеліктерін, оның мүмкіндіктерін, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескеру қажет.

Ата-аналармен және мамандармен ынтымақтастық: Ата-аналармен, психологтармен, логопедтермен және мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істейтін басқа мамандармен тиімді қарым-қатынас.

Оң мотивация және қолдау: Табыс атмосферасын құру, жетістіктерді ынталандыру және балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру.

Гигиеналық гимнастиканың сауықтыру маңызын; жалпы орта білім беру ұйымдарындағы сауықтыру-рекреациялық, сауықтыру-оңалту дене шынықтыру; дайындық және арнайы медициналық топқа жататын денсаулық жағдайы бұзылған білім алушылардың дене тәрбиесі жөніндегі әдістемелік материалдың мазмұнын; ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың, көру қабілеті бұзылған, психикалық дамуы тежелген, аутизм, тірек-қимыл аппараты функциялары бұзылған білім алушылардың дене тәрбиесін қарастырады. Инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары қарастырылады. Денсаулық сақтау технологияларын пайдалана отырып, қысқа мерзімді жоспар құру бойынша практикалық жұмыс жоспарланады. Сабақтарды өткізу және жаттығуларды орындау үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету. Сондай-ақ инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары. Оқытудың заманауи әдістерін және жұмыстарды өзара бағалауды пайдалана

отырып, қысқа мерзімді жоспар құру бойынша практикалық жұмыс жоспарланады.

Бейімделетін дене шынықтыру мамандарының кәсіби құзыреттіліктерін дамыту: мүмкіндігі шектеулі адамдармен жұмыс істеу ерекшеліктеріне, бейімделетін дене тәрбиесі мен оңалту әдістеріне байланысты тақырыптар. Тыңдаушыларға инклюзивті білім беруді ұйымдастырудағы заманауи тәсілдерді тереңірек түсінуді қалыптастыру; ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың тұлғалық-бағдарланған өзара іс-қимылының психологиялық проблемаларын, сондай-ақ педагогтердің өзара іс-қимылын ұйымдастыру әдістерін, ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі балаларға білім беру технологияларын ашу маңызды.

5) «Дене шынықтыру» пәні бойынша ІТ құзыреттілік модулі. «Дене шынықтыру» пәні шеңберіндегі «ІТ-құзыреттілік» бесінші модулі ақпараттық технологиялардың дене тәрбиесі мен даму процесіне интеграциялануын білдіреді. Бұған оқыту, жаттығу, физикалық белсенділікті бақылау және нәтижелерді бағалау үшін әртүрлі сандық құралдар мен ресурстарды пайдалану кіреді. Осылайша, дене шынықтырудағы «ІТ-құзыреттілік» модулі білім алушыларды өздерінің физикалық жағдайын жақсарту үшін заманауи цифрлық технологияларды пайдалануға дайындауға, сондай-ақ дене шынықтыру саласындағы оқу процесі мен білім беру тәжірибесінің тиімділігін арттыруға бағытталған.

Педагогтердің оқу-тәрбие жұмысында заманауи технологияларды қолданудағы құзыреттілік деңгейін арттыру және жеке кәсіби қызметін жетілдіру. Цифрлық (Сандық) білім беру ресурстарын және виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне ресурстары, BilimLand және т.б.). Білім беру платформасымен, EGOV порталымен жұмыс. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби дамуының ресурсы ретінде желілік әдістемелік қауымдастықтар. Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Осы тақырыптар бойынша практикалық сабақтар білім беру процесінде цифрлық технологияларды қолдану бойынша кәсіби дағдыларды дамытуға бағытталған.

Жалпы модуль педагогтердің ақпараттық-коммуникациялық құзыреттерін қалыптастыруды, жалпы орта білім беру ұйымдарында мобильді және SMART оқытуды дамыту үшін цифрлық құралдарды пайдаланудың практикалық аспектілерін зерделеуді көздейді. Физикалық белсенділікті, жүрек соғу жиілігін, калорияларды бақылауға арналған қосымшалар, сонымен қатар онлайн оқыту платформалары, тестілеу, және жарыстарды ұйымдастыру. Педагогтердің ІТ - құзыреттілігі мен цифрлық сауаттылығын дамыту. Физикалық белсенділікті бақылау үшін қосымшаларды пайдалану: Білім алушылар өздерінің белсенділігін, жүрек соғу жиілігін, жүріп өткен қашықтықты және басқа параметрлерді бақылау үшін мобильді қосымшаларды

немесе киілетін құрылғыларды пайдалана алады, бұл олардың үлгерімін бақылауға және сабаққа ынталандыруға көмектеседі.

IT қолдану мен дене шынықтырудың дәстүрлі түрлері арасындағы тепе-теңдікті сақтау. Физикалық белсенділікті бақылау үшін мобильді қосымшалар мен киілетін құрылғыларды пайдалану: Ақылды сағаттар, фитнес-трекерлер және смартфон қосымшалары жүрек соғу жиілігін, қадамдар санын, жұмсалған калорияларды, ұйқының ұзақтығын және физикалық жағдайға байланысты басқа параметрлерді бақылауға мүмкіндік береді.

Денсаулық және дене шынықтыру жаттығулар туралы ақпаратты іздеу: білім алушылар жаттығулардың дұрыс орындалуы, дұрыс тамақтану, жарақаттанудың алдын алу және дене шынықтырудың басқа аспектілері туралы ақпаратты іздеу үшін интернетті пайдалана алады.

Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Дене шынықтыру сабақтарында *жасанды интеллектті енгізу*: мүмкіндіктері мен перспективалары қолдану GPT-бот және FORA VISION нейро-платформасы, бұл дене шынықтыру сабақтарында теориялық және практикалық мәселелерді зерттеуге мүмкіндік береді.

6) Вариативті модуль. Вариативті Модульдер білім беру процесін икемді, қызықты және тиімді етуге мүмкіндік береді, сонымен қатар әр білім алушының әлеуетін толық жүзеге асыруға ықпал етеді.

Вариативті модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері бар дене шынықтыру саласындағы мәселелерді қамтиды. Бағдарлама мазмұнын талдау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкестігін және олардың жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруды көздейді. Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс сауалнамасы барысында анықтайды.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Курстарды өткізу бір мезгілде немесе кезең-кезеңімен *аудиториялық және қашықтықтан оқыту* нысандарында әртүрлі бағыттар мен модульдерді игеру арқылы жүзеге асырылады.

Мектептегі «Дене шынықтыру» пәнін оқытудың басқа оқу пәндерінен айырмашылығы оның өзіндік ерекшеліктерінің бірі теориялық білім негіздері мен спорт түрлері арқылы практикалық сабақтармен ұштастырылады. Сондықтан да жалпы орта білім берудің дене шынықтыру педагогі теориялық біліммен бірге, практикалық дағдыларға ие болуы керек. Осыған байланысты ұсынылып отырған біліктілік арттыру курстарының білім беру бағдарламасының оқу-тақырыптық жоспарында практикалық сабақ пен шебер-сабақтарға сағат саны артты:

1. Курстың **72 академиялық сағатқа арналған оқу-тақырыптық жоспары**: дәрістер – 24 сағат (33,3%), практикалық сабақтар – 33 сағат (45,8%), шебер-сабақ – 15 сағат (20,8%), практикалық сағаттары мен шебер-сабақтардың жалпы көлемі – 48 сағат (66,7%) құрайды.

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

2. Курстың **108 академиялық сағатқа арналған оқу-тақырыптық жоспары**: дәрістер – 30 сағат (29,4%), практикалық сабақтар – 44 сағат (40,7%), шеберлік сабақтар – 24 сағат (22,2%), қорытынды тестілеу – 10 сағат (9,2%) және практика мен шеберлік сабақтарының жалпы көлемі – 68 сағат (72,2 %) құрайды.

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

Білім беру процесін *аудиториялық (күндізгі)* және *қашықтан* ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында: өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, шағын сабақтың (шағын іс-шараның) тұсаукесері, қорытынды тестілеу, сондай-ақ аралық тестілеу жүргізіледі. Білім беру процесі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: дәріс, семинар, практикалық жұмыс, шебер-сабақ, конференция, дөңгелек үстел, рөлдік ойындар, кейстер әдісі, бейнефильмдерді талқылау, сұрақтарды бірлесіп шешу, сондай-ақ қашықтықтан оқыту режимінде курс үшін онлайн кеңес беру және тыңдаушыны өз бетінше оқыту.

Білім беру процесін ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында кіріс және шығыс тестілеу, жобалық жұмысты қорғау және қорытынды тестілеу жүргізіледі.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

Курстың оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуіне мыналар кіреді:

- әдістемелік ұсынымдар;
- бейнематериалдар (қажеттілігіне қарай);
- интернет-ресурстар;
- үлестірме материалдар.

Білім беру бағдарламаларын ақпараттық және оқу-әдістемелік қамтамасыз етуге қойылатын талаптар. Оқыту барысында тыңдаушылар білім беру саласындағы нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес оқу-әдістемелік кешенмен, анықтамалық әдебиеттермен, дәріс сабақтарының тақырыптары бойынша сауалнамалармен қамтамасыз етіледі.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

72 сағат көлеміндегі оқу нәтижелерін бағалау:

- курстық тақырыптар бойынша тестілеу;
- біліктілікті арттыру курстарына қанағаттану туралы сауалнама жүргізу.

102 сағат көлеміндегі оқу нәтижелерін бағалау:

- курстық тақырыптар бойынша тестілеу;
- біліктілікті арттыру курстарына қанағаттану туралы сауалнама жүргізу;

- білім алушылар мен тыңдаушылардың білімін, іскерлігі мен дағдыларын бағалау үшін қолданылатын әдістерді, құралдар мен тәсілдерді қоса алғанда, бағалаудың әртүрлі аспектілерін тереңдетіп зерделеу.

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін бағалау критерийлері мен бағдарлама мазмұнын меңгеру параметрлері әзірленеді.

Өзіндік (практикалық) жұмысты жүргізу үшін *2-қосымшада* көрсетілген мынадай критерийлер бөлінеді.

Қорытынды аттестаттау тестілеу нысанында өтеді. Сұрақтардың жалпы саны – 30/50. Қорытынды тестілеуден өту және біліктілікті арттыру курсы аяқтау үшін дұрыс жауаптардың 60% және одан жоғары санын жинау қажет. Шекті деңгей - 12 балл. Әрбір дұрыс жауап үшін 1 балл беріледі.

9. Курстан кейінгі қолдау

Біліктілікті арттыру курсынан өткен педагогтерді курстан кейінгі сүйемелдеу мыналарды қамтиды:

1. Тыңдаушыларға олардың педагогикалық, зерттеу және рефлексиялық қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету;

2. Педагогикалық және зерттеу қызметінің нәтижелерін жариялауды дайындауда консультациялық көмек көрсету;

3. Педагогтердің кәсіби қоғамдастықтарының жұмысын ұйымдастыру және қолдау, оның ішінде тәжірибе алмасу бойынша іс-шаралар (курстар, конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және басқа да білім беру іс-шаралары) өткізу. Курстардан өткен педагогтерге бірінші күнтізбелік жыл бойы семинарлар, вебинарлар, on-line кеңестер әдістемелік көмек ұйымдастыру;

4. Ғылыми-практикалық журналында және БАҚ-та ғылыми әзірлемелерді жариялау.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырумен);

2. Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен);

3. Қазақстан Республикасының «Дене шынықтыру және спорт туралы» 2014 жылғы 30 шілдедегі Заңы (16.06.2025ж. берілген өзгерістер мен толықтырулармен);

4. Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII ҚРЗ (26.06.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен) Заңы;

5. Қазақстан Республикасының «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы»

2002 жылғы 11 шілдедегі № 343 Заңы (2023ж. 01.07. берілген өзгерістер мен толықтырулармен);

6. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидалары (өзгерістер мен толықтырулармен);

7. ҚР Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын және арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді және білім және ғылым саласындағы басқа да азаматтық қызметшілерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы (№ 561 бұйрық, өзгерістер мен толықтырулармен);

8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. «Педагог» кәсіптік стандартын бекіту туралы 2022 жылғы 15 желтоқсандағы № 500 бұйрығы;

9. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығы (өзгерістер мен толықтырулармен);

10. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы (өзгерістер мен толықтыруларымен);

11. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығымен бекітілген Бастауыш, негізгі орта және жалпы білім берудің жалпы білім беретін пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары (өзгерістер мен толықтырулармен) («Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламалары 34, 67, 126 қосымшалар);

12. ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» 18.03.2008 ж. № 125 бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрі №96 бұйрығы. өзгерістермен және толықтырулармен);

13. «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау саласындағы әлеуметтік қызмет көрсету және әлеуметтік қамсыздандыру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 27 ақпандағы № 49, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2024 жылғы 27 ақпандағы № 54 және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2024 жылғы 1 наурыздағы № 7 бірлескен бұйрығы.

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 6 наурызда № 34117 болып тіркелді.

14. «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 5 мамырда № 20567 болып тіркелді.

15. Матвеев Л.П. - Спорттың жалпы теориясы және оның қолданбалы аспектілері дене шынықтыру және спорт университеттеріне арналған оқулық / Л.П. Матвеев.-6-басылым.-М.. Спорт, 2019 ж.-342 б.

16. «Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрі 2021 жылғы 15 желтоқсандағы № 385 бұйрығына қосымша Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2016 жылғы 29 маусымдағы № 191 бұйрығымен бекітілген. _
"Әділет" АҚЖ (zan.kz)

17. Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Дене шынықтыру» пәнін (5-9 сыныптар) зерделеу бойынша әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018. – 89 б. (№5 хаттама 24.04 2018ж.) (Құрастырғандар: С. Куптилеуова, М. Бодеев, Е. Копкина, Е. Тулеулов).

18. Методологические и учебно-методические основы внедрения системы критериального оценивания учебных достижений обучающихся. Методическое пособие. – Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2015. – 58 с.

<https://uba.edu.kz/ru/metodology/3?page=45>

19. Урок физической культуры в школе: фокусы и стратегии улучшений
<https://clck.ru/34PmMZ> https://www.cpm.kz/ru/portal/blogs/?page=post&blog=Alimov_Ashat&post_id=140350

20. Білімді бағалаудың халықаралық жүйесі on 28 September 2011 / /
Электронды ресурс. - <http://ru.wikipedia.org>

21. Адамбеков М.И., Тұяқбаева М. Х., Уанбаев Е. К. Жалпы білім беретін мектептерде дене шынықтыруды оқыту әдістемесі (әдістемелік ұсынымдар), Алматы, 2012 ж.-173 б. <https://topuch.com/dene-trbiesi-pni-malimderine-arnalan-distemelik-sinistar/index.html>

22. Уанбаев Е.К., Уанбаева Ф.Р. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі. - Өскемен: ШҚМУ баспасы, 2006. – 270 б.

23. «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары» ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы (Қағида жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 27.08.2022 ж. № 384 бұйрығымен).

24. Уанбаев Е.К., Уанбаева Ф.Р. Мектептегі дене тәрбиесі бойынша жұмысты жоспарлау, бақылау және есепке алу. - Өскемен: «БОГАТЫХ» баспасы, 2006. – 225 б.

25. Қаражанов Б.К. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесінің негізгі түсініктері - Алматы ҚазИФК, 1991 ж.

26. Ботағариев Т.А. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі: Оқу құралы. - Ақтөбе: Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, 2019ж. - 272 б. [library.eiti.edu.kz>book/70509699.pdf](http://library.eiti.edu.kz/book/70509699.pdf)

27. Кенетаев М.О., Булгаков Е. В., Роздобудько Н.Н., Утробин И.В., Кенетаев С.М., Инкарбеков А.У., Копкина Е.И., Девяткина Л.Н., Куптилеуова С.К. <https://kff.kz/ru/projects/1>. Жалпы орта білім беру мекемелерінің дене шынықтыру сабағында футболмен шұғылдану үшін I – IV сынып оқушыларына арналған әдістемелік құрал: «1-4-сыныптарына арналған дене шынықтыру» жалпы білім беретін мектептерге арналған оқу бағдарламасына қосымша – Астана. 2017. – 245 б. Ұсынылды және бекітілді: Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі, Қазақстан Республикасының футбол Федерациясы;

28. Кенетаев М.О., Булгаков Е.В., Роздобудько Н.Н., Утробин И.В., Кенетаев С.М., Инкарбеков А.У., Куптилеуова С.К., Копкина Е.И., Бодеев Т.М., Утробин Н.И. <https://kff.kz/ru/projects/1>. (Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі және Қазақстанның футбол Федерациясы ҰСЫНАДЫ (бұйрық №401, 15.08.2018ж.). «Орта білім беру ұйымдарындағы 5-11-сынып білім алушыларына арналған дене шынықтыру сабағындағы футбол». Әдістемелік құрал: Жалпы білім беретін мектептерде дене шынықтыру пәні бойынша 5-11-сыныптарға арналған оқу бағдарламасына қосымша – Астана қаласы, 2018. – 416 б.

29. «Дене шынықтыру», «Музыка», «Көркем еңбек», «Өзін-өзі тану», «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері», «Графика және жобалау» оқу пәндері бойынша сынақ талаптары. – Нұр-Сұлтан: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 234 б. Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2019 жылғы 17 қыркүйектегі №8 хаттамасы). («Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша сынақ талаптары. Құрастырушылар: С. Куптилеуова, Е. Копкина, Е. Тулеулов, Н. Гассанов.) <https://www.nao.kz/>);

30. Адаптивная физическая культура и спорт. Учебное пособие. Нур-Султан, 2019г.- 408 с.

31. Рекомендации ВОЗ по вопросам физической активности и малоподвижного образа жизни;
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/337001/9789240014909-rus.pdf>

32. Уанбаев Е.Қ., Уанбаева Ф.Ж. Ауылдық жердегі дене тәрбиесі, сауықтыру дене тәрбиесі, спорт, көпшілік спорт жұмыстарын ұйымдастырудың тиімді жолдары // ДТ теориясы мен әдістемесі. – Алматы: Туризм және спорт академиясы. – 2006. –№1. – Б. 142-149;

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Адамбеков Қ.І. Балалар мен жасөспірімдердің дене қасиеттерін тәрбиелеу және оның тиімділігін бағалау. – Алматы, 1993.

2. Ақпаев А.Т. Спортшылар мен спорт командасының психологиялық дайындықтар негізі - Алматы, 2003.
3. Горбунов Г.Д. Психология физической культуры и спорта. -М: Академия, 2018-226 с.
4. Костикова, Л. В. Баскетбол / Л.В. Костикова. - М.: Физкультура и спорт, 2019. - 176 с.
5. Мартыненко И.И. Теория и методика спортивных игр (специализация): учебное пособие. – Алматы: Қазақ университеті, 2012. – 166 с.
6. Мартыненко И.И. Основы детско-юношеского спорта: учебно-методическое пособие / И.И. Мартыненко. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 122 с.
7. Радионов А.В. Психология физического воспитания и спорта: Учебник для вузов. - Академический Проект, Фонд «Мир», 2018г.
8. Родионов А.В. Практическая психология ФКиС. – Махачкала, 2022.
9. Селуянов В. Н. «Определение одаренности и поиск талантов в спорте» / В.Н. Селуянов, Шестаков М. П. – М.: Спорт.академ –пресс, 2000. – 210 с.
10. Таникеев М.Т. Теория и практика взаимовлияния национальных и интернациональных факторов в развитии физического воспитания и спорта: Дис... д.п.н.: 13.00.01. - Алматы, 1998. - 292с.
11. Всемирная организация здравоохранения. Глобальный план действий ВОЗ по повышению уровня физической активности на 2018–2030 гг.: повышение уровня активности людей для укрепления здоровья в мире. Женева: Всемирная организация здравоохранения; 2018 г.
12. Всемирная организация здравоохранения. ACTIVE: пакет технической документации по повышению уровня физической активности. Женева: Всемирная организация здравоохранения; 2018 г.
13. World Health Organization. Assessing national capacity for the prevention and control of noncommunicable diseases: report of the 2019 global survey. Geneva: World Health Organization; 2020.

**Курстың оқу-тақырыптық жоспары
(72 академиялық сағат)**

№	Сабақтың тақырыптары	Д әр іс	Прак тикал ық сабақ	Ш ебе рлі к сабақ	Барлы ғы
1	Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету модулі	4			4
1.1	Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету: білім беру саласын реттейтін заңдарды, қаулыларды, бұйрықтарды, нұсқаулықтарды және басқа құжаттарды, сондай-ақ білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін зерделеу. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы «Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы». Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы. «Педагог» кәсіптік стандарты. Қазақстан Республикасының «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. Қазақстан өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы	2			2
1.2	Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету: білім беру қызметін тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін заманауи ғылыми тәсілдерді, әдістемелерді, білім беру технологияларын, дидактикалық материалдарды зерделеу. Орта білім беру ұйымдарында «Дене шынықтыру» пәнін оқыту саласындағы нормативтік құқықтық құжаттар: Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. Дене шынықтыру пәнінің Үлгілік оқу жоспары мен бағдарламалары	2			2
2	Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері модулі	4	4		8

2.1	Модульдің негізгі аспектілері. Дене тәрбиесі және спорт психологиясы: Адамның физикалық белсенділік процесінде пайда болатын психикалық процестерді, соның ішінде оқуды, жаттығуды және бәсекелестікті зерттеу. Дене тәрбиесі психологиясы: спорт психологиясын, оқушылардың мотивациясын, балалар мен жасөспірімдердің даму ерекшеліктерін зерттеу. Когнитивті процестер және қозғалыс белсенділігі. Таным және сана. Буллинг (қорқыту) мен кибербуллингтің алдын алу – салауатты психологиялық климат құру	2	2		4
2.2	Тұлғаның психологиялық ерекшеліктері: Білім алушылардың, жаттықтырушылардың және дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің басқа қатысушыларының жеке психологиялық сипаттамаларын талдау. Спорттық іс-әрекеттің психологиялық аспектілері: Спорттық көрсеткіштерге әсер ететін психологиялық факторларды, сондай-ақ спорттың психологиялық және физикалық күйге әсерін қарастыру. Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы. Даму психологиясының жалпы түсініктері. Ерекше қажеттіліктері бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау.	1	1		2
2.3	2.3 Психологиялық-педагогикалық әсер ету әдістері: Дене шынықтыру саласында жеке тұлғаны оқытуды, тәрбиелеуді және дамытуды оңтайландыруға бағытталған әртүрлі әдістер мен тәсілдерді зерттеу. Білім беру процесінде психологияның рөлі: Дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің тиімділігін арттыру үшін психологиялық білімді қалай қолдануға болатындығын талдау. Спорт және дене шынықтыру психологиясының негіздері. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың дара және жеке ерекшеліктерін есепке алу. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың танымдық, мотивациялық және эмоционалды-ерікті салаларын дамыту. Қорқытудың (Буллинг) алдын-алу – салауатты психологиялық климат құру	1	1		2

3	Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық шарттары. Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар	12	20	13	45
3.1	Кәсіби құзыреттілікті дамытудың педагогикалық шарттары: Дене шынықтыру және спорт контекстіндегі «Кәсіби құзыреттілік» ұғымын анықтау. Педагогтің кәсіби құзыреттілігін дамытуға әсер ететін факторларды анықтау.	1	1	1	3
3.2	Құзыреттерді табысты дамыту үшін қажетті педагогикалық жағдайларды қарастыру: Біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау. Тәлімгерлікті және әдістемелік қолдауды ұйымдастыру. Педагогтер арасында тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау. Білім беру процесіне инновациялық технологияларды енгізу. Зерттеу дағдылары мен сыни ойлауды дамыту. Өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі жетілдіру мотивациясын қалыптастыру.	1	1	1	3
3.3	Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер. Сабақтарды ұйымдастырудың, ойын және бәсекелестік әдістерді қолданудың жаңа тәсілдері туралы білім мамұнын жаңарту.	1	2	1	4
3.4	Дене шынықтыру және спорт саласындағы жаңа әдістемелерді, технологияларды, ғылыми зерттеулерді белсенді зерделеу, кәсіби қауымдастықтарға қатысу. Кәсіби құзыреттілік деңгейін бағалау, күшті және әлсіз жақтарын анықтау, одан әрі даму бағыттарын анықтау	1	2	1	4

3.5	Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялар: Заманауи білім беру технологияларына шолу: Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ). Қашықтықтан оқыту технологиялары. Ойын технологиясы. Денсаулық сақтау технологиялары. Дене шынықтыру пәнін оқытудағы құндылықтарға бағытталған ұстаным – ұйымдастыру әдістері, іске асыру, нәтижелерге қол жеткізу және оқу қызметінде пайдалану. Спорт түрлері бойынша ережелер. Жобалау қызметінің технологиялары. Деңгейлік саралау технологиялары. Бәсекеге қабілетті технологиялар. Әр түрлі қызмет түрлерінде (сабақтар, жаттығулар, жарыстар) инновациялық технологияларды қолданудың нақты мысалдарын қарастыру. Білім беру процесінде инновациялық технологияларды қолдану тиімділігін талдау. Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологияларды дамыту перспективаларын талқылау.	2	4	2	8
3.6	Дене белсенділігі: «Физикалық белсенділік» ұғымын және оның адам өміріндегі рөлін қарастыру. Физикалық белсенділіктің әртүрлі түрлерін және олардың денсаулыққа әсерін зерттеу. Физикалық белсенділікке ынталандыру әдістері. Жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру және өткізу бойынша ұсыныстар әзірлеу Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану	1	3	2	6
3.7	Педагогтердің кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру. Білім алушылардың дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға деген ынтасын арттыру. Дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары. Педагогикалық мәселе ретінде дене шынықтыру мұғалімдері мен спорт жаттықтырушыларының педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану бойынша біліктілікті арттыру курсы оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	1	1	1	3

3.8	Білім алушының білімін, іскерлігі мен дағдыларын арттыру арқылы дене дайындығын дамыту және ұлттық спортқа қызығушылықты қалыптастыру. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Критериалды бағалау жүйесі, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау құралдары және оқытудың белсенді әдістерін пайдалану жағдайында оқыту тиімділігінің мониторингі	1	2	1	4
3.9	Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Дене шынықтыру сабақтарында денсаулық сақтау технологиялары	1	2	1	4
3.10	Денсаулық сақтау технологиялары: оқушылардың дене белсенділігін бақылау және әл-ауқатын бағалау үшін жүрек соғу жиілігін өлшегіштерді, педометрлерді, ақылды сағаттарды пайдалану, электрондық денсаулық күнделіктерін жасау. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды сақтай отырып, мәдени әртүрлілікке ашықтықты көрсету. Қазіргі заманғы спорттық тренажерларды, жабдықтарды, дене шынықтыру дайындығын мониторингілеуге арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді зерделеу. Білім беру бағдарламасының мазмұнын игеру мониторингі. Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін қолдана білу. Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері	1	1	1	3

3.11	Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін қолдана білу. Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері	1	1	1	3
4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулығы шектеулі балаларға арналған дене шынықтырудағы заманауи технологиялар мен тәсілдер модулы	4	4		8
4.1	Ерекше білім беру қажеттіліктері: ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі әртүрлі түрлерін, олардың сипаттамаларын зерттеу, сондай-ақ мұндай білім алушылардың қандай нақты білім беру қажеттіліктері туындайтынын түсіну. Сабақ жоспарларын әзірлеу, жарыстарға дайындық, мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс. Инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары	2	1		3

4.2	Инклюзивті білім беру: Мүмкіндігі шектеулі балалар қажетті қолдау мен бейімделуді ала отырып, құрдастарымен бірге оқитын жағдайлар жасау. Көп деңгейлі оқыту технологиялары: Балалардың әртүрлі дайындық деңгейлері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, тапсырмалар мен жаттығуларды әзірлеу. Түзету-дамыту технологиялары: Мүгедектікке байланысты бұзушылықтарды түзетуге және өтеуге бағытталған әдістер мен әдістер. Денсаулық сақтау технологиялары: Мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, денсаулықты нығайтуға және аурулардың алдын алуға бағытталған жаттығулар мен белсенділік. Мектептегі дене шынықтыру сауықтыру түрлерінің сипаттамасы. Көру қабілеті бұзылған, семіздікке шалдыққан оқушылардың дене тәрбиесі	2	2		4
4.3	Ойын технологиясы: Мотивацияны арттыру, моториканы дамыту және әлеуметтік бейімделу үшін ойындар мен ойын элементтерін пайдалану. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ): Оқу және дамыту үшін интерактивті тақталарды, тренажерлерді, арнайы бағдарламалар мен қосымшаларды қолдану. Бейімделетін спорттық құрылғылар мен жабдықтар: Мүмкіндігі шектеулі балаларға бейімделген арнайы тренажерларды, доптарды, ракеткаларды және басқа жабдықтарды пайдалану. Ерекше білім беру қажеттіліктері (ЕБҚ) бар мектеп оқушыларының дене тәрбиесі: психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппаратының бұзылуы Жеке көзқарас: Әр баланың ерекшеліктерін, оның мүмкіндіктерін, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескеру қажет. Ата-аналармен және мамандармен ынтымақтастық: Ата-аналармен, психологтармен, логопедтермен және мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істейтін басқа мамандармен тиімді қарым-қатынас. Оң мотивация және қолдау: Табыс атмосферасын құру, жетістіктерді ынталандыру және балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру		1		1
5	«Дене шынықтыру» пәні бойынша ІТ құзыреттілік		4		4

5.1	Педагогтердің оқу-тәрбие жұмысында заманауи технологияларды қолданудағы құзыреттілік деңгейін арттыру және жеке кәсіби қызметін жетілдіру. Ақпараттық-коммуникативтік технологияны пайдалану. Мобильді қосымшалар мен онлайн платформалар: физикалық белсенділікті, жүрек соғу жылдамдығын, калорияларды бақылауға арналған қосымшалар, сонымен қатар онлайн оқыту платформалары, тестілеу, және жарыстарды ұйымдастыру.		1		1
5.2	Сандық білім беру ресурстарын және виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне ресурстары, BilimLand және т.б.). Білім беру платформасымен, EGOV порталымен жұмыс және т. б. Педагогтердің IT - құзыреттілігі мен цифрлық сауаттылығын дамыту. Физикалық белсенділікті бақылау үшін қосымшаларды пайдалану: Білім алушылар өздерінің белсенділігін, жүрек соғу жиілігін, жүріп өткен қашықтықты және басқа параметрлерді бақылау үшін мобильді қосымшаларды немесе киілетін құрылғыларды пайдалана алады, бұл олардың үлгерімін бақылауға және сабаққа ынталандыруға көмектеседі. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі. IT қолдану мен дене шынықтырудың дәстүрлі түрлері арасындағы тепе-теңдікті сақтау Физикалық белсенділікті бақылау үшін мобильді қосымшалар мен киілетін құрылғыларды пайдалану: Ақылды сағаттар, фитнес-трекерлер және смартфон қосымшалары жүрек соғу жиілігін, қадамдар санын, жұмсалған калорияларды, ұйқының ұзақтығын және физикалық жағдайға байланысты басқа параметрлерді бақылауға мүмкіндік береді		1		1

5.3	Денсаулық және дене шынықтыру жаттығулар туралы ақпаратты іздеу: білім алушылар жаттығулардың дұрыс орындалуы, дұрыс тамақтану, жарақаттанудың алдын алу және дене шынықтырудың басқа аспектілері туралы ақпаратты іздеу үшін интернетті пайдалана алады. Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Дене шынықтыру сабақтарында жасанды интеллектті енгізу: мүмкіндіктері мен перспективалары қолдану GPT-бот және FORA VISION нейро-платформасы, бұл дене шынықтыру сабақтарында теориялық және практикалық мәселелерді зерттеуге мүмкіндік береді.		2		2
6	Вариативті модуль		1	2	3
6.1	Вариативті модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері бар дене шынықтыру саласындағы мәселелерді қамтиды. Бағдарлама мазмұнын талдау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкестігін және олардың жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруды көздейді. Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс сауалнамасы барысында анықтайды		1	2	3
		Дәріс	Практикалық сабақ	Шебер-сабақ	Барлығы
	Барлығы:	24	33	15	72

1. Курстың 72 академиялық сағатқа арналған **оқу-тақырыптық жоспары:** дәрістер – 24 сағат (33,3%), практикалық сабақтар – 33 сағат (45,8%), шебер-сабақ – 15 сағат (20,8%), практикалық сағаттары мен шебер-сабақтардың жалпы көлемі – 48 сағат (66,7%) құрайды.

Барлығы: 72 сағат.

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

Курстың оқу-тақырыптық жоспары (108 академиялық сағат)

	Сабақтың тақырыптары	Дәріс	Практикалық сабақ	Шебер-сабақ	Қорытынды тестілеу	Барлығы
1	Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету модулі	6	2			8
1.1	Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету: білім беру саласын реттейтін заңдарды, қаулыларды, бұйрықтарды, нұсқаулықтарды және басқа құжаттарды, сондай-ақ білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін зерделеу. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы «Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы». Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы. «Педагог» кәсіптік стандарты. Қазақстан Республикасының «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы	2	2			4
1.2	Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету: білім беру қызметін тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін заманауи ғылыми тәсілдерді, әдістемелерді, білім беру технологияларын, дидактикалық материалдарды зерделеу. Орта білім беру ұйымдарында «Дене шынықтыру» пәнін оқыту саласындағы нормативтік құқықтық құжаттар: Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. Дене шынықтыру пәнінің Үлгілік оқу жоспары мен бағдарламалары	4				4

2	Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері модулі	4	4			8
2.1	Модульдің негізгі аспектілері. Дене тәрбиесі және спорт психологиясы: Адамның физикалық белсенділік процесінде пайда болатын психикалық процестерді, соның ішінде оқуды, жаттығуды және бәсекелестікті зерттеу. Дене тәрбиесі психологиясы: спорт психологиясын, оқушылардың мотивациясын, балалар мен жасөспірімдердің даму ерекшеліктерін зерттеу. Когнитивті процестер және қозғалыс белсенділігі. Таным және сана. Буллинг (қорқыту) мен кибербуллингтің алдын алу – салауатты психологиялық климат құру	2	2			4
2.2	Тұлғаның психологиялық ерекшеліктері: Білім алушылардың, жаттықтырушылардың және дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің басқа қатысушыларының жеке психологиялық сипаттамаларын талдау. Спорттық іс-әрекеттің психологиялық аспектілері: Спорттық көрсеткіштерге әсер ететін психологиялық факторларды, сондай-ақ спорттың психологиялық және физикалық күйге әсерін қарастыру. Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру педагогінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы. Даму психологиясының жалпы түсініктері. Ерекше қажеттіліктері бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау.	1	1			2
2.3	2.3 Психологиялық-педагогикалық әсер ету әдістері: Дене шынықтыру саласында жеке тұлғаны оқытуды, тәрбиелеуді және дамытуды оңтайландыруға бағытталған әртүрлі әдістер мен тәсілдерді зерттеу. Білім беру процесінде психологияның рөлі: Дене шынықтыру саласындағы білім беру процесінің тиімділігін арттыру үшін психологиялық білімді қалай қолдануға болатындығын талдау. Спорт және дене шынықтыру психологиясының негіздері. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың дара және жеке ерекшеліктерін есепке алу. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың танымдық, мотивациялық және эмоционалды-ерікті салаларын дамыту. Қорқытудың (Буллинг) алдын-алу – салауатты психологиялық климат құру	1	1			2

3	Дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамытудың педагогикалық шарттары. Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар	16	24	20		60
3.1	Кәсіби құзыреттілікті дамытудың педагогикалық шарттары: Дене шынықтыру және спорт контекстіндегі «Кәсіби құзыреттілік» ұғымын анықтау. Педагогтің кәсіби құзыреттілігін дамытуға әсер ететін факторларды анықтау.	1	1	1		3
3.2	Құзыреттерді табысты дамыту үшін қажетті педагогикалық жағдайларды қарастыру: Біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау. Тәлімгерлікті және әдістемелік қолдауды ұйымдастыру. Педагогтер арасында тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау. Білім беру процесіне инновациялық технологияларды енгізу. Зерттеу дағдылары мен сыни ойлауды дамыту. Өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі жетілдіру мотивациясын қалыптастыру.	1	2	1		4
3.3	Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер. Сабақтарды ұйымдастырудың, ойын және бәсекелестік әдістерді қолданудың жаңа тәсілдері туралы білім мамұнын жаңарту.	2	2	1		5
3.4	Дене шынықтыру және спорт саласындағы жаңа әдістемелерді, технологияларды, ғылыми зерттеулерді белсенді зерделеу, кәсіби қауымдастықтарға қатысу. Кәсіби құзыреттілік деңгейін бағалау, күшті және әлсіз жақтарын анықтау, одан әрі даму бағыттарын анықтау.	2	2	2		6

3.5	Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологиялар: Заманауи білім беру технологияларына шолу: Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ).Қашықт ықтан оқыту технологиялары. Ойын технологиясы. Денсаулық сақтау технологиялары. Дене шынықтыру пәнін оқытудағы құндылықтарға бағытталған ұстаным – ұйымдастыру әдістері, іске асыру, нәтижелерге қол жеткізу және оқу қызметінде пайдалану. Спорт түрлері бойынша ережелер. Жобалау қызметінің технологиялары. Деңгейлік саралау технологиялары. Бәсекеге қабілетті технологиялар. Әр түрлі қызмет түрлерінде (сабақтар, жаттығулар, жарыстар) инновациялық технологияларды қолданудың нақты мысалдарын қарастыру. Білім беру процесінде инновациялық технологияларды қолдану тиімділігін талдау. Дене шынықтыру және спорт саласындағы инновациялық технологияларды дамыту перспективаларын талқылау.	2	3	4	9
3.6	Дене белсенділігі: «Физикалық белсенділік» ұғымын және оның адам өміріндегі рөлін қарастыру. Физикалық белсенділіктің әртүрлі түрлерін және олардың денсаулыққа әсерін зерттеу. Физикалық белсенділікке ынталандыру әдістері. Жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру және өткізу бойынша ұсыныстар әзірлеу. Дене шынықтыру педагогтерінің педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану	1	2	2	5
3.7	Педагогтердің кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру. Білім алушылардың дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға деген ынтасын арттыру. Дене шынықтыру сабағын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары. Педагогикалық мәселе ретінде дене шынықтыру мұғалімдері мен спорт жаттықтырушыларының педагогикалық практикасында медиативтік технологияларды қолдану бойынша біліктілікті арттыру курсы оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	1	2	2	5

3.8	Білім алушының білімін, іскерлігі мен дағдыларын арттыру арқылы дене дайындығын дамыту және ұлттық спортқа қызығушылықты қалыптастыру. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Критериалды бағалау жүйесі, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау құралдары және оқытудың белсенді әдістерін пайдалану жағдайында оқыту тиімділігінің мониторингі	1	2	2	5
3.9	Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Дене шынықтыру сабақтарында денсаулық сақтау технологиялары	1	2	1	4
3.10	Денсаулық сақтау технологиялары: оқушылардың дене белсенділігін бақылау және әл-ауқатын бағалау үшін жүрек соғу жиілігін өлшегіштерді, педометрлерді, ақылды сағаттарды пайдалану, электрондық денсаулық күнделіктерін жасау. Спорттық-бұқаралық және дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу. Ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды сақтай отырып, мәдени әртүрлілікке ашықтықты көрсету. Қазіргі заманғы спорттық тренажерларды, жабдықтарды, дене шынықтыру дайындығын мониторингілеуге арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді зерделеу. Білім беру бағдарламасының мазмұнын игеру мониторингі. Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін қолдана білу. Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері	1	2	1	4

3.11	Спорт және дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар: салауатты өмір салтын қалыптастыру. Физикалық белсенділік пен денсаулықты бақылау үшін технологияны қолдану. Білім алушылардың өз денсаулығына саналы көзқарасын қалыптастыру. Заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін қолдана білу. Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Ашық және спорттық ойындардағы оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру мамандары мен педагогтері үшін төрешілік (судьялық) қызметтің қағидалары мен тәсілдері	3	4	3	10
4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулығы шектеулі балаларға арналған дене шынықтырудағы заманауи технологиялар мен тәсілдер модулі	4	4		8
4.1	Ерекше білім беру қажеттіліктері: ерекше білім беру қажеттіліктері бар (ЕББ) және денсаулық сақтау мүмкіндіктері шектеулі әртүрлі түрлерін, олардың сипаттамаларын зерттеу, сондай-ақ мұндай білім алушылардың қандай нақты білім беру қажеттіліктері туындайтынын түсіну. Сабақ жоспарларын әзірлеу, жарыстарға дайындық, мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс. Инклюзивті оқыту шеңберіндегі мектептегі дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары	1	1		2
4.2	Инклюзивті білім беру: Мүмкіндігі шектеулі балалар қажетті қолдау мен бейімделуді ала отырып, құрдастарымен бірге оқитын жағдайлар жасау. Көп деңгейлі оқыту технологиялары: Балалардың әртүрлі дайындық деңгейлері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, тапсырмалар мен жаттығуларды әзірлеу. Түзету-дамыту технологиялары: Мүгедектікке байланысты бұзушылықтарды түзетуге және өтеуге бағытталған әдістер мен әдістер. Денсаулық сақтау технологиялары: Мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, денсаулықты нығайтуға және аурулардың алдын алуға бағытталған жаттығулар мен белсенділік. Мектептегі дене шынықтыру сауықтыру түрлерінің сипаттамасы. Көру қабілеті бұзылған, семіздікке шалдыққан оқушылардың дене тәрбиесі	2	2		4

4.3	Ойын технологиясы: Мотивацияны арттыру, моториканы дамыту және әлеуметтік бейімделу үшін ойындар мен ойын элементтерін пайдалану. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ): Оқу және дамыту үшін интерактивті тақталарды, тренажерлерді, арнайы бағдарламалар мен қосымшаларды қолдану. Бейімделетін спорттық құрылғылар мен жабдықтар: Мүмкіндігі шектеулі балаларға бейімделген арнайы тренажерларды, доптарды, ракеткаларды және басқа жабдықтарды пайдалану. Ерекше білім беру қажеттіліктері (ЕБҚ) бар мектеп оқушыларының дене тәрбиесі: психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппаратының бұзылуы. Жеке көзқарас: Әр баланың ерекшеліктерін, оның мүмкіндіктерін, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескеру қажет. Ата-аналармен және мамандармен ынтымақтастық: Ата-аналармен, психологтармен, логопедтермен және мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істейтін басқа мамандармен тиімді қарым-қатынас. Оң мотивация және қолдау: Табыс атмосферасын құру, жетістіктерді ынталандыру және балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру	1	1			2
5	«Дене шынықтыру» пәні бойынша ІТ құзыреттілік	4	4			8
5.1	Педагогтердің оқу-тәрбие жұмысында заманауи технологияларды қолданудағы құзыреттілік деңгейін арттыру және жеке кәсіби қызметін жетілдіру. Ақпараттық-коммуникативтік технологияны пайдалану. Мобильді қосымшалар мен онлайн платформалар: физикалық белсенділікті, жүрек соғу жылдамдығын, калорияларды бақылауға арналған қосымшалар, сонымен қатар онлайн оқыту платформалары, тестілеу, және жарыстарды ұйымдастыру.	1	1			2

5.2	Сандық білім беру ресурстарын және виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне ресурстары, BilimLand және т.б.). Білім беру платформасымен, EGOV порталымен жұмыс және т. б. Педагогтердің IT- құзыреттілігі мен цифрлық сауаттылығын дамыту. Физикалық белсенділікті бақылау үшін қосымшаларды пайдалану: Білім алушылар өздерінің белсенділігін, жүрек соғу жиілігін, жүріп өткен қашықтықты және басқа параметрлерді бақылау үшін мобильді қосымшаларды немесе киілетін құрылғыларды пайдалана алады, бұл олардың үлгерімін бақылауға және сабаққа ынталандыруға көмектеседі. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі. IT қолдану мен дене шынықтырудың дәстүрлі түрлері арасындағы тепе-теңдікті сақтау Физикалық белсенділікті бақылау үшін мобильді қосымшалар мен киілетін құрылғыларды пайдалану: Ақылды сағаттар, фитнес-трекерлер және смартфон қосымшалары жүрек соғу жиілігін, қадамдар санын, жұмсалған калорияларды, ұйқының ұзақтығын және физикалық жағдайға байланысты басқа параметрлерді бақылауға мүмкіндік береді	1	1			2
5.3	Денсаулық және дене шынықтыру жаттығулар туралы ақпаратты іздеу: білім алушылар жаттығулардың дұрыс орындалуы, дұрыс тамақтану, жарақаттанудың алдын алу және дене шынықтырудың басқа аспектілері туралы ақпаратты іздеу үшін интернетті пайдалана алады. Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Дене шынықтыру сабақтарында жасанды интеллектті енгізу: мүмкіндіктері мен перспективалары қолдану GPT-бот және FORA VISION нейро-платформасы, бұл дене шынықтыру сабақтарында теориялық және практикалық мәселелерді зерттеуге мүмкіндік береді.	2	2			4
6	Вариативті модуль		2	4		6
6.1	Вариативті модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері бар дене шынықтыру саласындағы мәселелерді қамтиды. Бағдарлама мазмұнын талдау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкестігін және олардың жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруды көздейді. Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс сауалнамасы барысында анықтайды		2	4		6

		30	44	24	-	98
	Тестілеу				2	2
	Практикалық тапсырмаларды қорғау				4	4
	Жобаларды қорғау				4	4
		Дәріс	Практикалық сабақ	Шебер-сабақ	Қорытынды тестілеу	Барлығы
	Барлығы:	30	44	24	10	108

2. Курстың **108 академиялық сағатқа арналған оқу-тақырыптық жоспары:** дәрістер – 30 сағат (29,4%), практикалық сабақтар – 44 сағат (40,7%), шеберлік сабақтар – 24 сағат (22,2%), қорытынды тестілеу – 10 сағат (9,2%) және практика мен шеберлік сабақтарының жалпы көлемі – 68 сағат (72,2 %) құрайды.

Барлығы: 108 сағат.

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

2-қосымша

Оқу нәтижелерін бағалау

Бағалау параметрлері	Дәстүрлі бағалау	Баллмен бағалау	Бағалау параметрлері
іске асырылмаған	«Қанағаттанарлықсыз»	0-11 балл	- жұмыстың мазмұны мәлімделген тақырыпқа сәйкес келмейді; - жұмыстың мәтіні ұқыпсыз, түсініксіз, өрескел стилистикалық қателер бар; - бір немесе бірнеше дереккөздерден алынған мәтін үзінділерін ойланбастан көшіріп жазған, әдебиет пайдаланылмаған; - қорытындылар жоқ немесе бөлім мазмұнына сәйкес келмейді; - жұмыс талаптарға сәйкес ресімделмеген.

ішінара жүзеге асырылды	«Қанағаттанарлық»	12-14 балл	- жұмыстың мазмұны тақырыпқа ішінара сәйкес келеді; - жұмыс негізінен дұрыс ресімделген, маңызды стилистикалық және грамматикалық қателер бар; - жұмысты ресімдеуде ұқыпсыздық бар: өрістер қалдырылмаған, беттер нөмірленбеген, мәтін бойынша түзетулер жіберілген, титулдық парақ дұрыс ресімделмеген; - жұмысты орындау үшін үнемі көмек қажет болды, әдебиет ішінара пайдаланылды; - қорытындылар жұмыстың барлық бөлімдері бойынша жасалмаған немесе бөлім мазмұнына ішінара сәйкес келмейді немесе келтірілген деректер бойынша қорытынды жоқ; - мазмұны, әдебиеттер тізімі, суреттердің жазулары, кесте атаулары жоқ.
түзетулерді ескере отырып, орташадан жоғары іске асырылған	«Жақсы»	15-17 балл	жұмыстың мазмұны негізінен тақырыпқа сәйкес келеді немесе оның көлемі жоғары; - жұмыс негізінен дұрыс жасалған, кейбір елеусіз стилистикалық және грамматикалық қателер бар; - жұмыс негізінен өз бетінше орындалды, әдебиет қолданылды; - қорытындылар негізінен бөлім мазмұнына сәйкес келеді; - жұмыс негізінен дұрыс жасалған, талаптардан кейбір ауытқулар бар.
толығымен іске асырылды	«Өте жақсы»	18-20 одан жоғары балл	- тақырыптың мазмұны толығымен ашылып, жұмыс таңдалған тақырыпқа сәйкес келеді; - жұмыстың практикалық бөлігі дербес орындалды, барлық таңдалған әдебиеттер талданды және жұмыста қолданылды; - жұмыс дұрыс жасалған, әр бөлім бойынша негізделген тұжырымдар бар.

Баллмен бағалауға аудару шкаласы

Баға	Орындау ауқымы	Балл
------	----------------	------

5 – өте жақсы	28-30	18-20
4 - жақсы	20-27	15-17
3 - қанағаттанарлық	13-19	12-14
2 - қанағаттанарлықсыз	12-ден төмен	0-11

Модульдер бойынша қорытынды тестілеу сағаттары мен сұрақтарын бөлу

№	Модуль тақырыптары	Сағат саны 72/108	Сұрақ саны 72/108
1	Тәрбие-білім беру процесін нормативтік құқықтық және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету	4/8	2/4
2	Дене шынықтыру және спорт саласындағы оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық негіздері	8/8	2/4
3	Педагогикалық шарттар дене шынықтыру педагогінің (жаттықтырушы, нұсқаушы, мұғалім) кәсіби құзыреттілігін дамыту. Дене шынықтыру және спорт, дене белсенділігі саласындағы инновациялық технологиялар	45/60	18/30
4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар және денсаулық мүмкіндіктері шектеулі білім алушыларды оқытудағы заманауи технологиялар	8/8	4/4
5	Дене шынықтыру IT құзыреттілігі. Педагогтердің IT құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту	4/8	2/4
6	Вариативті	3/6	2/4
	Тестілеу және жобаларды қорғау	0/10	
	Барлығы	72/108	30/50

Ескерту: «Дене шынықтыру бойынша ІТ құзыреттілігі» және «Вариативті» модульдерді қорытынды бағалау – «есептелінді» белгісі қойылады.